

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 10

SAYI : 117

EYLÜL 1971

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ISO'da Yoğun Çalışmalar	3
Louis Armand	5
Sodyum Buharlı Boşalmalı berler	7-13
Civatalara Ait Standardlar	14-15
Sodyum Buharlı Boşalmalı Lâmbalar Standardı	16-17
TSE'den Haberler	19-21
Yiyeceklerimiz ve Standar- dizasyon	23

Summary Of Contents 25-31

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Eylül 1971 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

Bu sayımızda uluslararası konular
ağır basmaktadır.

Her şeyden önce şunu belirtelim ki,
Louis Armand'ın ölümü karşısında çok
üzülmüş bulunuyoruz. Louis Armand, TSE
ile yakın işbirliği yapmış gerçek bir dost
idi. Bu nedenle, bir sayfamızı onun anısı-
na ayırdık.

Eylül ayı içinde Cenevre'de, Berlin'de
ve Fransa'nın Divonne - Les - Bains kentinde
toplantılar yapılmıştır. Bunlarla ilgili
haberleri iç sayfalarımızda sunuyoruz. Bu
sayımızın başyazısı da bu konuya ayrılmıştır.
Başyazarımız, bu toplantılarla ilgili
temel sorumlara değinmiştir.

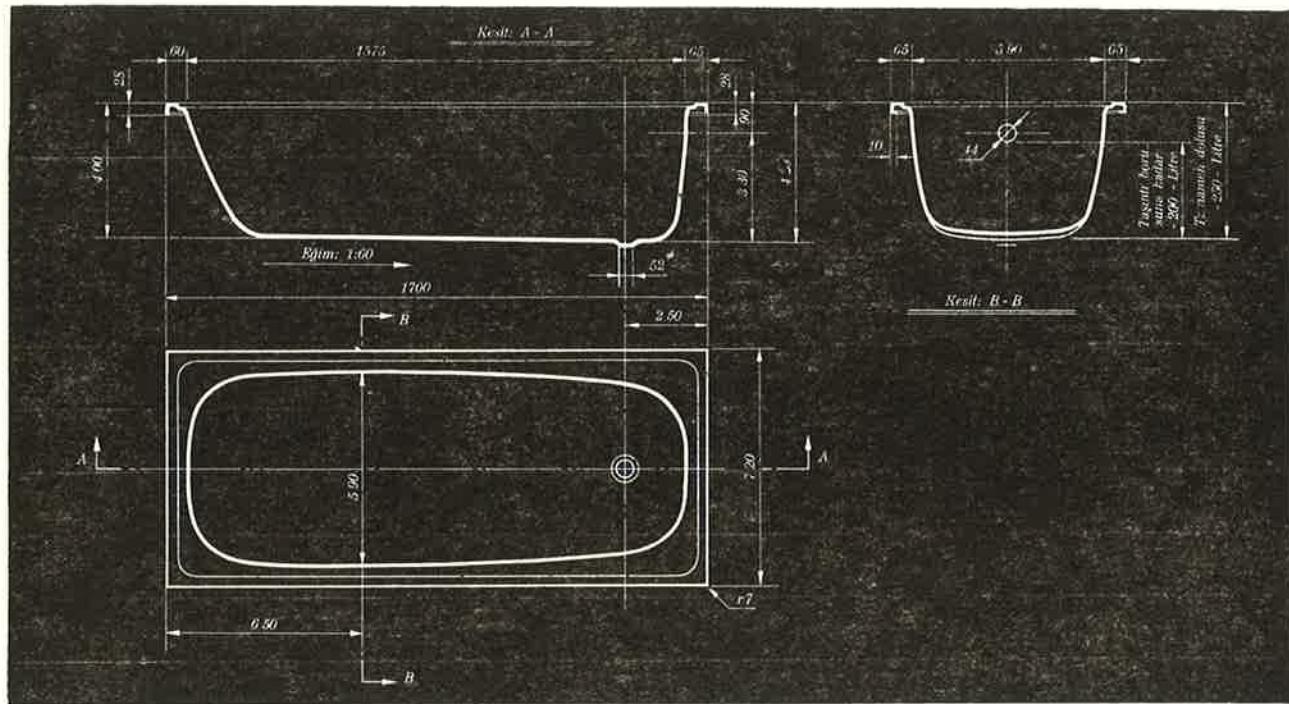

Bu sayımızda iki standard yazısı ya-
nında yiyeceklerle standard ilişkisine de-
ğinen bir yazı da bulacaksınız.

TSE Teknik Kurulu ay içinde topla-
nip dört yeni standard kabul etmiştir. Bu
haber de iç sayfalarımızda yer almıştır.

STANDARD

ARCELİK

modern, sağlam, güzel, kullanışlı bir banyo küveti

Gövde:

Arçelik banyo küveti 2 mm'lik özel saçtan derin çekme işlemi ile tek parça olarak imal edilmiştir. Eksiz ve kaynaksızdır.

Emaye:

Arçelik banyo küveti özel fritle iki kat emaylaçmış olup, sıatlalar gayet düzgün ve parlaktır. Zamanla sararmaz ve çatlamaz. Kolayca temizlenir. Deterjan, alkali ve asitlere dayanıklıdır.

Sağlamlık:

Arçelik banyo küvetinin bir diğer özelliği de, aşırı yük

altında eğilmeyi önlemek için, kütveti çepçeşvre dolaşan, yelkpare, eksiz bir kuşak ile çevrelenmiş olmalıdır. Çatlama ve aşınma gibi zorlamalara karşı mukavemeti ölçmek için statik ağırlık ve darbe testleri yapılmıştır.

Eğim (meyil):

Banyo kütelerine, montaj sırasında verilmesi icap eden meyil, Arçelikte inalât sırasında verilmiştir. Montaj esnasında ayrıca meyil verme lüzum yoktur. Küvetin üstünü teraziye alarak montajı tamamlamak kâfidir.

Ağırlık:

Küvetin ağırlığı 43 kg olduğu için montaj ve nakliyesi kolay ve basittir.

Model:

Yıkama mahallerinde modern anlamda göre gömme banyo yapıldığı için bu imkânı sağlamak üzere ayak konulmuştur. Montaj sırasında döşemeden yüksekliği ayarlanarak her yaşı grubunda ve vücut ağırlığında insanın kütvet içine rahatça girip çıkabilmesi sağlanır.

Renk:

Arçelik banyo küteleri, banyonun dekoru ile tam bir ahenk teşkil edebilecek 6 cazip renkte piyasaya arzedilmiştir.

beyaz	sarı	mavi	yeşil	pembe	leylâk
-------	------	------	-------	-------	--------

ISO'DA YOĞUN ÇALIŞMALAR

Faruk A. SÜNTER

Eylül ayı Türk Standardlarının tatilden sonra işe başlama ayı olduğu kadar milletlerarası çalışmalara katılma bakımından da öneMLİ olmuştür. Gerçekten, Eylül ayının ortalarında Berlin'de ISO'nun Konsey komitelerinden olan STACO (Standardizasyonun Bilimsel İlkelerini İnceleyen Daimî Komite) toplamıştır.

Almanya Standardlar Enstitüsü (DNA) Umum Müdürü Dipl. Ing. Ludwig ile Köln Şubesi Müdürü Dr. Nitzche'nin ev sahipliği yaptığı bu toplantı hakkında ayrıntılı bilgiler, haberler kısmında verilmiştir. Biz burada toplantıının bütün Dünya için yapılan terminoloji çalışmaları, hareket yönü esasları gibi bilimsel noktalarda yapılan değerli çalışmaların standardizasyon dünyasına kazandırıldığı faydalari belirtmekle yetineceğiz.

STACO'dan üçdört gün sonra Fransa'nın, İsviçre sınırlarında bulunan, Divonne şehrinde yine Konsey komitelerinden CERTICO toplanmıştır. Standardların telif haklarıyla standarda uygunluk için enstitülerin uyguladıkları markaların milletlerarası ölçüde korunması yollarını arıyan bu komitenin daha ikinci toplantı olduğu halde, oldukça ileri sonuçlara varılmış, yapılan tartışmaların ışığı altında Konseye sunulacak raporun son şeklinin hazırlanması görevi üyelere verilmiştir.

Milletlerarası tavsiyeler (Rekomandasyon) yerine, milletlerarası standardları çıkarma kararları alan ISO için bu konunun ne büyük bir önem taşıdığı meydandadır. ISO'ya üye olup onun standardlarından faydalanan ülkelerin sayısı 53'tür; bu sayıya muhabir üyeleri katılmamıştır. Dünyanın her tarafına yayılmış olan bu memleketlerin millî mevzuatları ve milletlerarası bu yolda yapılan anlaşmalara katılma düzeyleri eş değildir. Bu bakımından durumu düzenliyecek yolları bulmak CERTICO'yu çok yoracağa benzer.

Bu iki toplantıyı takiben Cenevre'de toplanan ISO Konseyinde de, üç günlük sürekli bir

çalışma sonunda, Milletlerarası standardizasyonun gelişmesine yarıyacak birçok karar alınmıştır. Bunların arasında, İngilizce ve Fransızca bastırılıp yayınlanacak, standardizasyonu çeşitli yönleriyle öğretecek bir el kitabının 1972 yılında basılması; Milletlerarası standardların yayımına önem verilmesi; 25 nci yılina 1972 de varacak olan ISO için «standard çalışmalarını bütün Dünya'ya daha iyi tanıtmayı sağlayacak programla» bir kutlama töreni düzenlenmesi, bütçe, idare ve hesaplara ait kararları önemli olan başlıcaları olarak sıralıyabiliriz.

Yine Eylül ayının sonuna doğru, bu defa Ankara'da Dış İşleri Bakanlığımızın yönetiminde, Cenevre'de Kasım ayı sonunda toplanacak «Standardizasyon işlerinde sorumlu hükümet memurları» toplantısına Türk görüşünü hazırlamak üzere, ilgili bakanlık temsilcileri de toplantılar yapmışlar ve bu görüşü delegasyonumuza gönderilmek üzere hazırlamışlardır.

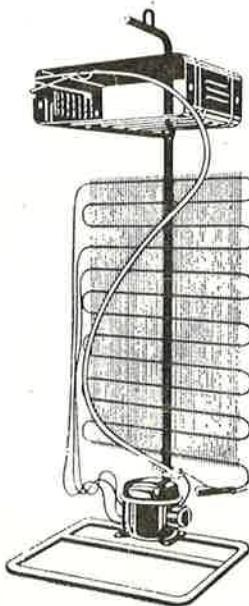
Dünyanın her tarafında gittikçe hızlanan teknoloji yarışının standardlarla yakın ilgisi artık bütün ayrıntılarıyla bilinmektedir. Böyle olduğu içindir ki hergün, her tarafta standardın bir yönünü konu olarak alıp tartışan toplantılar yapılmaktadır. Bunların hepsine katılmaya imkân olmamakla beraber TSE elinden geldiği kadar bu alanda katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Bütün toplantılarında Memleketimiz çıkarlarına zıt düşecek herhangi bir kararın alınmamasına çalışıldığı gibi, bu yönde en iyi sonuçlara varılması için de çaba gösterilmektedir.

Memleketimizin, sanayide olsun tarımda ılsun, hızlı kalkınmasında yeni reformlar düşünürken bu kalkınma çalışmalarının temelinde yer alan standardizasyonun millî ve milletlerarası ölçüde göz önünde tutulmasının, bu yönde varılacak kararların hemen uygulanmasının, başarıya ulaşabilmek için başlıca şartlardan olduğu unutulmamalıdır.

Memleketimizin elektrik cihazı ve ev aletleri sanayinin ihtiyaçlarına
cevap vermek üzere

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.

Türkiye'nin özel şartlarına göre geliştirdiği,
BEYNELMİLEL KALİTEDEKİ imalat çeşitlerini iftiharla sunar:

KOMPLE SOĞUTUCU ÜNİTELER

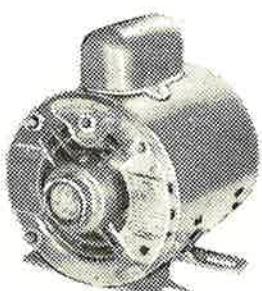
(Ev tipi buz dolapları için)

SOĞUTUCU ÜNİTE ELEMANLARI

Evaporatörler, Kondenserler,
Eşanjörler

KOMPRESÖRLER (75 Kcal/saat 525 Kcal/saat) Hermetik (tam kapalı) ve Freon 12 alçak ve yüksek e- vaporatör basınçlarında ev tipi buz dolapları, su soğutu- cuları, şişe nem gidericileri, şişe soğutucuları v.s., tatbi- katlar için.

ÖZEL TATBİKAT MOTORLARI

- Çamaşır makineleri, yıkayıcı motorları
- Çamaşır makineleri, sıkıcı motorları
- Konvektör fan motorları
- Aspiratör motorları
- Aksiyal fan motorları v.s.

GENEL MAKSAT MOTORLARI

- Monofaze yarı kapalı, burç yataklı motorlar (1/6-3/4) HP (Özellikle ticarî buz dolap kompresörleri ve sessiz çalışma isteyen tatbikatlar için)

- Monofaze ve trifaze tam kapalı, cebri soğutmalı, rulman yataklı motorlar

1/4-1 HP 1425 d/d 110/220 V.
tek fazlı kondansatörlü.

1/2-2 HP 1425 d/d 220/380 V.

1/2-2 HP 2850 d/d 220/380 V.

1/2-1,5 HP 950 d/d 220/380 V.

Her türlü tatbikat problemleriniz için teknik servisimiz emrinizdedir.

GENERAL ELECTRIC

Elektrikte En Büyük İsim

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş

Topkapı-İstanbul Tel: 23 22 52 - 23 22 55

GENEL SATICISI: BEKO TİCARET A.Ş.

İstiklal Cad. 349 Beyoğlu-İstanbul Telefon: 49 00 39

FRANSA DEĞERLİ BİR EVLADINI, AVRUPA GERÇEK BİR YAPICISINI, TÜRKİYE BÜYÜK BİR DOSTUNU KAYBETTİ

Louis ARMAND

1905 - 1971

Üzüntü ile öğrendiğimize göre, AFNOR Başkanı Louis Armand 30 Ağustos günü vefat etmiştir.

Fransa'nın nadir yetiştirdiği değerli bir evladı, Avrupa'nın gerçek yapıcılarından birisi olan Louis Armand Türkiye'nin ve TSE'nin de büyük bir dostu idi.

Hayat hikayesini aşağıda verdiği miz bu müstesna insan, aynı zamanda millî ve milletlerarası standartizasyon alanının da öncülerini ve düşünürlerini arasında öne safta yer almıştır.

Louis Armand, 17 Ocak 1905 yılında Fransa'nın Yukarı Savoie bölgesinde Cruseilles'de doğmuştur. 1924 yılında Politeknik Okulunu ikincilikle, daha sonra Yüksek Maden Mühendislik Okulu'nu da birincilikle bitirmiştir.

1929 - 1934 yılları arasında Clermont Ferrand'da maden mühendisi olarak görev yaparken mesleği ile ilgili önemli buluşlar yayımlamıştır.

1934'de Demir Yolları İdaresine girmiş ve buradaki ilk başarısı olan Buhar Kazanlarının aşınmasına karşı giriştiği mücadeleyi Alman işgali altında devam ettirmiştir.

Alman işgaline karşı mukavemet teşkilâtına katılmış ve Fresne'de hapsedilmiştir. Kurtuluştan sonra Fransa'nın bütün demir yollarını birleştirmiş bulunan «Ulusal Demiryolu» İdaresinde önce Genel Müdür Muavini, sonra da Genel Müdür olmuş ve kısa zamanda büyük kısmı târih edilmiş bulunan şebekeyi çalışı hale getirmeyi başarmıştır. 1955 yılında aynı kuruluşun Başkanı sıfatile demiryollarının elektrikasyonunu tamamladıktan sonra sürat etüd ve teşebbüslerine girişerek saatte 330 Kilometre sürat yapan iki ayrı lokomotifle dünya rekorunu kırmıştır. Ölmeden önce bu konuda yeni çalışmalar yapmakta idi.

Alman işgalinden sonra Ulusal İdarecilik okulu ve Köprü ve Yollar Okulunda öğretmenlik yapmış, ayrıca politeknik okulunda başkanlıkta bulunmuştur.

1953 - 1958 yılları arasında Afrika Sanayi Bürosu Başkanı sıfatile sahradaki maden zenginlikler konusuna eğilmiştir.

1951 - 1959 süresince Milletlerarası Demiryolu teşkilâtının Genel Sekreterliğini yapmış, Müşterek Pazar ve CECA'nın çalışmalarına katılmış, 1958 - 1959 yıllarında EURATOM'un ilk başkanlığını yapmıştır. Prens Bernard'in Başkanı bulunduğu Avrupa Kültür Tesisi'nde Fransa bölümü Başkan Vekilliğini yapmıştır. Fransa'da çeşitli meslekî ve ilmî teşekkürlerin de Başkanlığını yapan M. Louis Armand, 1960 yılında Siyasi ve Ahlâkî İlimler Akademisi, bilhâre 1963 yılında da Fransız Akademisine üye seçilmiştir.

Fransa'nın «Grand Officier de la Légion d'honneur» nişanından başka çeşitli millî ve milletlerarası nişan ve fütbeler kazanmıştır.

Talabesi olmakla iftihar ettiği Albert Caquot'dan sonra 1963 yılında AFNOR'a başkan olmuş ve standard konusunda dünya ölçüsünde bir ün yapmıştır. Standardizasyonla ilgili en geniş konulardaki aydınlatıcı görüşleri ile hükümet kararları ve hükümetlerarası münasebetlerde yeni bir çığır açmış, ulusal, Avrupalılar arası ve dünya standartları konusunda atılan ileri adımların iz bırakan öncüsü olmuştur.

Louis Armand Fransız olduğu kadar, Avrupalı olarak ün yapmış bir fikir adamı idi. Yazdığı pek çok eser arasında bilhassa geçen yıl yayınladığı «Pari Europeenne» adlı kitabı hemen bütün dillere çevrilmiştir.

Louis Armand büyük bir Türk dostu idi. Geçen yıl işlerinin çöküğüne rağmen bir gün için Ankara'ya gelmiş ISO toplantısının TBMM'de yapılan açılış töreninde konuşmuş ve aynı gün öğleden sonra uçakla Paris'e dönmüş ve bizlere karşı olan yakınlığını bu güzel jestile isbat etmiştir.

Yazımıza son verirken bu büyük ölümün manevî huzurunda saygı ile e-giliyor ve Ankara'da Ankara'da ISO toplantısı vesile-sile TBMM'de yaptığı konuşmadan memleketimizle ilgili bir bölümünü aşağıya aynen alıyoruz :

«... bu ülke standartizasyonunun gelişmesini temin eden en önemli iki şartı gerçekleştirmiştir. İstihale daha doğru bir deyimle gelişmenin kabulü. Zira bu ülke değişimyi kabul eden ülkelerin başında gelmektedir. Bu fikrimi isbat için bir misâl vermek gerekiyor. Türk Alfabesinin değişimini göstereceğim. Bu bir bakıma bir standardlaştırma değilmedi? Çünkü bu ülkede daha önceki arap harfleri kullanılmaktaydı. Romen harflerinin kabulünün esas sebebi ise, bu harflerin dünyanın bir çok ülkelere yaygın bir şekilde kullanıldığına istatistikî olarak anlaşılmıştır. Dolayısıyla, yıkılması yerinde olan an'aneler yıkılmış, muhafaza edilmesi gereken an'aneler saklanmıştır. Biraz evvel belirtmiş olduğum ve devamlı olarak gözümüzün önünde bulunan alfabe mes'lesi de, standartizasyon için mükemmel bir semboldür.

Bu ülkenin diğer bir an'anesi de devamlı olarak değişen bir ülke olmasıdır. Filhakika, bildiğiniz gibi bir zamanlar bu ülke kendisini savunmak ve Anadolu topraklarını kurtarmak için savaşmak zorunda kalıyordu. Bunun neticesi olarak da kavşak politikası meydana çıkmıştır. Aynı şekilde medeniyetlerin, fikirlerin kavşağında bulunan ülkelerin de politikaları meydana çıkmıştır. Zamanımıza gelinceye kadar kavşak ülkelere faydalanan çok zarar görmüşlerdir. Fakat insanların birleşmesiyle meydana gelecek belirgin bir seyare sisteminde yaşıyacağımız günler uzak değildir. Bu seyyarenin gerçekleşmesinde ve insanların birbirle-riyle anlaşmalarını teminde, en önemli rolü biraz evvel bahsettiğim kavşak ülkeleri oynayacaktır.

Samimiyetle ifade etmek isterim ki, hiç bir ülke bu ülke kadar kavşak ülkesi değildir. Çünkü burası tır geçiş, ulaşım noktasıdır. Bunun gibi diğer kavşak ülkelerin de kendilerine no-kadar çok şey borçlu olduğumuzu bilmelerini isterim. Yine aynı şekilde, herkesin şunu bilmesini arzu ederim ki, insanlık kendisini tekâmülle götürecek tamamlayıcı bilgileri ancak birleşerek bulabilir.

Bu söyleliklerim, biraz evvel de belirttiğim gibi Eaşkanımızın yalnız standartizasyon alanında seçkin bir simayı temsil etmesi değil, aynı zamanda, Türkiye gibi bu değişime ayak uydurmuş kavşak ülkelерinden birine mensup olmasındandır. Türkiye bu yolda çok istidatlıdır ve bizler Türkiyenin bu yolda devamını ve gelişmesini temenni etmekteyiz».

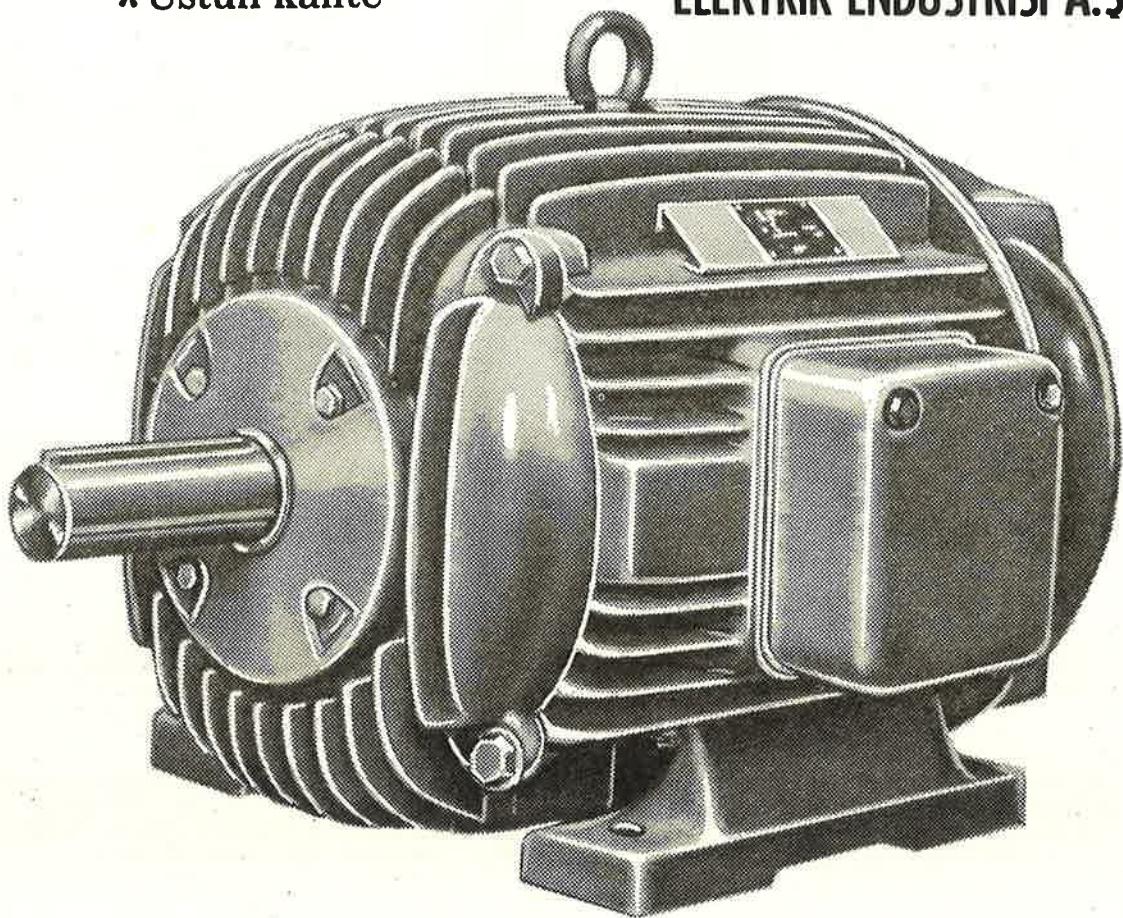
TSE normuna, VDE nizamnamesine ve IEC tavsiyelerine göre
bütün gerilim ve devirlerde 60 PS takata kadar

Trifaze motorlar imal ediyoruz.

- *Kuvvetli
- *Güvenilir
- *Üstün kalite

AEG ETİ

ELEKTRİK ENDÜSTRİSİ A.Ş.

Her türlü bilgi için:

AEG-TELEFUNKEN GENEL ELEKTRİK T.A.Ş.

Karamustafapaşa Cad. 203, Nesli Han Kat 3
P.K. 790 Karaköy - İstanbul, Tel: 49 20 56

ve

Atatürk Bulvarı 69/7-8 And Apt., P.K. 205 Yenişehir - Ankara, Tel: 12 23 42

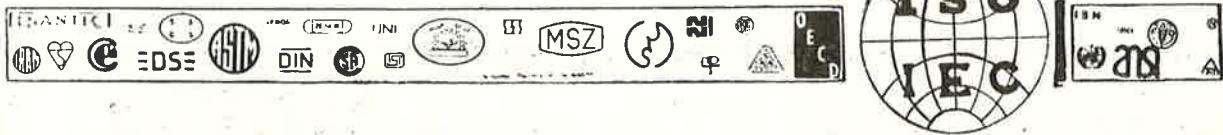
İstanbul Bölgesi Satıcısı:

D. K. YOVANİDİ
Voyvoda Cad. No 68-70, Galata - İstanbul
Tel: 44 33 65 - 44 30 75

İzmir Bölgesi Satıcısı:

CİHAT AKSEL
Anafartalar Cad. No. 131, İzmir
Tel: 23995 - 26995

Standard Dünyasından Haberler

Konsey toplantısında Başkanlık Divanı

ISO Konseyi Cenevre'de Toplandı

20 EYLÜL'DE BAŞLIYAN KONSEY ÇALIŞMALARI 3 GÜN DEVAM ETTİ

ISO Konseyi 20 Eylül 1971 Pazartesi günü saat 9.30 da Cenevre'de ETFA binasının toplantı salonunda Başkan Dr. LaQue'nün yönetiminde çalışmalarına başladı.

Başkanlık Divanında, son eski Başkan Faruk A. Sünter ile Genel Sekreter Olle Sturen de yer almıştı.

Toplantılara, Konsey Üyesi olan Almanya, Amerika, Avustralya, Brezilya, Fransa, Hindistan, İngiltere, İsviçre, İtalya, Japonya, Romanya, Rusya ve Türkiye katılmıştı. Pakistan toplantıya

reteri Velid İsfendiyar ile Mevzuat Hazırlık Grubu Başkan Vekillerinden Muzaffer Uyguner temsil ediyordu.

Başkan'ın açış konuşmasından sonra geçen yılın tutanakları onaylandı ve gündem değişiklik yapılmaksızın kabul edilerek Genel Sekreter'in raporu ile çalışmalara geçildi. Genel Sekreter geçen bir yıllık çalışmaları kapsayan yazılı raporunu konuşmalarla tamamlayarak ISO'nun gelişmelerine dair ayrıntılı bilgi verdi. Raporun onayından sonra İcra Komitesi'nin Konsey'e sunduğu gelmemişi. Türkiye'yi TSE Genel Sek-

retiler görüşler incelendi ve aynen kabul edildi. Sonra sırasıyla PLACO'nun önerileri birer birer oya konarak onaylandı. Bu arada Konsey Komite Başkanlarının üç yıl için seçilmesi, fakat gerektiğinde ancak bir dönem için bu başkanlıkların uzatılması ve altı yıldan sonra hiç bir suretle yenilenmemesi kararlaştırıldı.

STACO'nun raporuna geçildi. STACO'nun Berlin'de yaptığı toplantıda aldığı kararlar komşu sütunlarda verilmiştir. Bu kararlardan, Konsey, kalitenin tarifine deyinen 1 numaralı kararı

garantisi ile

**qüvenebile
ceqiniz**

kablo

an-ka

an-ka

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
OKÇUMUSA CAD.
BANKALAR SARAYI
KARAKÖY
TEL : 44 73 07 - 49 01 37

**kauçuk ve pvc izolasyonlu
yeraltı, yerüstü, enerji,
tesisat ve gemi kablo-
ları ile,
her nevi kablolar ...**

CERTICO'da görüşülmek üzere havale etmiş ve diğer kararları onaylanmıştır.

ISO rakkamadasyonlarının, ISO Uluslararası standartları haline sokulması konusunda konuşma açılmış, hanilerinin uluslararası standard ve hanilerinin de ISO Teknik Raporları olarak işlem göreceği konularının incelenmesi karara bağlanmıştır.

ISO'nun tarım alanındaki çalışmaları için değişiklikleri öngören teknik komite raporu üzerinde büyük tartışmalar olmuş ve bu tartışmaların ışığı altında konunun gelecek konsey toplantısına kadar yeniden gözden geçirilmesi için bu öneri komisyon'a geri gönderilmiştir.

Tüketiciler sorunları ile ilgili ISCA, gelişmekte olan ülkeler sorunları ile ilgili DEVCO/DEVPYO, teknik ve bilimsel haberleşme sorunları ile ilgili olarak INFCO komitelerinin raporlarından bilgi alınmış ve oldukları gibi onaylanmıştır.

Sertifikasyon sorunlarından sorumlu CERTICO'nun komşu sütunda belirttiğimiz çalışmalarını yansitan raporu kabul olunmuştur.

Kardeş bir örgüt olan IEC ile olan ilişkiler konusunda konuşmalara başlarken bu örgütün Genel Sekreteri Mr. Stanford da Başkanlık Divanında yer almış ve iki örgütün işbirliğini öven bir konuşma yapmıştır. Buna Başkan LaQue aynı paralelde bir cevap vermiş ve iki örgütün Başkan ve Genel Sekreterleri ile birer üyesinden bir koordinasyon kurulması hakkındaki önerisi onaylanmıştır.

Bundan sonra uluslararası başka örgütlerle ilişkiler üzerindeki raporlar birer birer gözden geçirilerek bilgi edinilmiştir.

Geçen yıl 14 Ekim tarihinde kütlanan Dünya Standardlar Günü dolayısıyla dünyanın her tarafında yapılan çalışmaları yansitan rapor bugünün büyük bir başarıya ulaşlığını göstermiş, Başkan LaQue eski Başkan Faruk A. Sünter'e bugünü ortaya koyduğu ve sıkı bir izleme ile yönettiği için verdiği sonuçlardan iftihar edebileceğini bildirmiştir.

Son günü, ISO'nun mali işlerinin görüşülmeyeceğini ve Başkanlık Divanında muhasip üye Mr. Hentsch de yer almıştır. Geçen yılın kesin hesapları kabul edilmiş 1972 bütçesi onaylanmıştır.

ISO iç tüzüğüne göre süresi sona eren ve yenilenmesi mümkün olmayan muhasip üye Hentsch'in yerine onun tavsiye ettiği Mr. Borel seçilmiş ve uzun yıllar gördüğü başarılı hizmetten dolayı Mr. Hentsch'e ISO Konseyinin teşekkür ve takdirlerini belirten bir karar alkışlarla alınmıştır.

ISO Konseyi gelecek yıl 18-20 Eylül tarihlerinde toplanmak üzere 22 Eylül günü çalışmalarını tamamlamıştır.

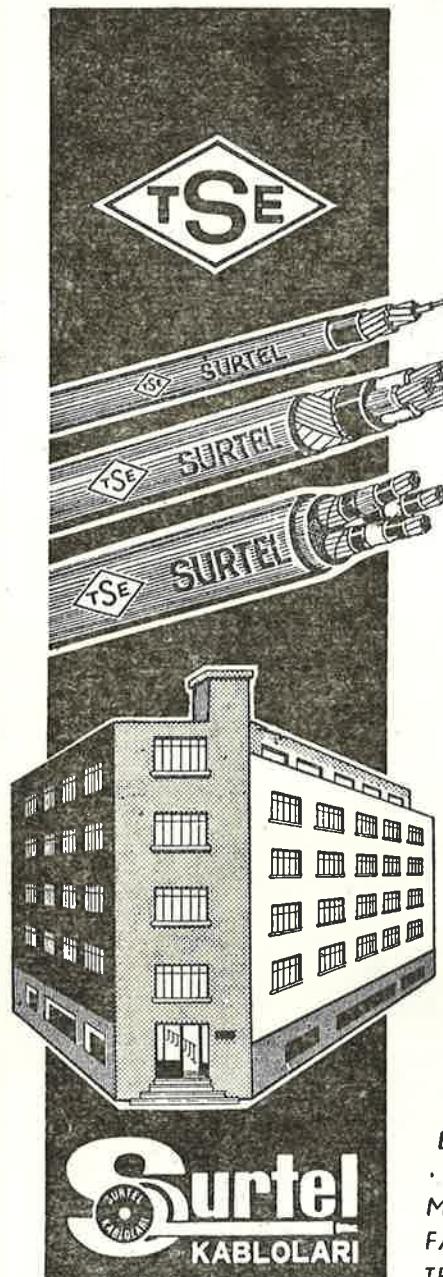
ISO'nun yeni Dış İlişkiler Genel Sekreteri Muavini M. R. Middletan, Başkanlarla tanışırken

Eski Başkanlardan Sir Jehangir J. Ghandy, Konsey üyeleriyle selâmlaşırken

Türk Delegeleri Hollanda'lı Van Zwieten ile

garantisi altında imâl edilen
Yüksek kaliteli

SURTEL

enerji kabloları

Türk Standartları enstitüsünün kalite belgesini taşımaktadır. o/o 100 Türk sermayesi ile kurulmuş SURTEL fabrikasının kablolarını
GÜVENLE KULLANABİLİRSİNİZ.

1 Kv.	}	T, TT, TP, NYY, NYCY, NYFY
6 Kv.		ve her tip enerji ve kumanda kabloları
10 Kv.		imalâtına devam edilmektedir.

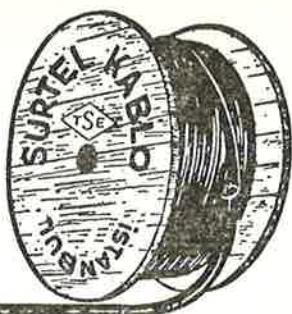
Pek yakında 15 Kv.lik yeraltı enerji kabloları piyasaya sunulacaktır.

SURTEL fabrikası, mamullerine karşı gösterilen büyük ilgiden kıvanç duyar ve teşekkür eder.

SURTEL KABLO SANAYİİ

Anonim Şirketi

Bankalar, Okçu Musa Cad. No. 80
Karaköy - İstanbul
MERKEZ Tel: 44 65 83 - 49 97 90
FABRİKA Tel: 47 15 43
TELGRAF : Surkablo İstanbul

BATI REKLÂM

Standard -- 149

STACO Berlin'de Toplandı

42 YILLIK İNGİLİZ STANDARDÇISI M. WESTON EMEKLİYE AYRILDIGINDAN SON DEFA KATILDIGI TOPLANTIDA ALKIŞLANDI

Alman Standardları Örgütü (DNA)'nın davetlisinden olarak ISO'nun STACO adlı Standardizasyon Bilimsel İlkerlerini İnceleyen Daimi Komitesi; 13, 14 ve 15 Eylül günlerinde Berlin'deki DNA binasının özel salonunda toplandı.

Mr. Sanders'in başkanı bulunduğu bu Komite'nin bu toplantılarına Almanya, Avusturya, Fransa, Hollanda, İran, İsrail, İsveç, Lübnan, Macaristan, Norveç, Polonya ve Türkiye temsilcileri katıldılar.

Fransa'dan katılan Mr. Clerc ile İngiltere'den gelen Mr. Weston, Tutanak ve Kararlar Alt Komitesine seçildikten sonra gündeme geldi.

Başkan'ın geçen çalışmalara değişen raporu açılış konuşmasıyla birlikte dile getirildikten sonra geçen yıl Aralık ayında Cenevre'de yapılan toplantı, tutanakları olduğu gibi kabul edildi. Sonra sıra ile :

a) 3 numaralı Çalışma Grubu tarafından hazırlanan «kalite», «tolerans» «kalibrasyon», «sınıf», «tip» ve «derece» gibi terimlerin tanımlanması uzun tartışmalara yol açtı ve çoğunlukla ali nan kararlar ISO Konseyi'ne sunulmak üzere düzenlendi.

b) 9 numaralı Çalışma Grubu'nun hazırladığı hareket yönleri standardının revizyonu kabul edilerek bütün üye ülkelerin görüşü alınmak üzere dağıtılması uygun görüldü.

c) 12 numaralı Çalışma Grubu'na verilen görevde uygun olarak Mr. Sanders tarafından hazırlanan «Standard El Kitabı»nın ISO tarafından yayılmasının uygun olacağını; ancak, Mr. Sanders'in yazarı olduğu belirtilerek sorumluluğun ISO'ya maledilmemesi gereği üzerinde duruldu.

d) Polonya tarafından yürütülen Standardizasyonda Matematik Uygulaması hakkındaki rapor ve Varşova'da yapılan seminer üzerinde duruldu. Bu konferansların faydalari belirtildi; bu yıl yapılacak ikincisinin de desteklenmesi kararlaştırıldı.

Çalışmaları, aralıksız üç gün sürdürüldüğü halde gündem tamamlanmadı. Geri kalan konulara Başkan'ın bir yön vermesi istenerek gelecek yıl İtalya'da toplanmak üzere STACO toplantılarına son verildi.

Mr. Weston

Standard Dünyasının İki Açı Kaybı

Dergimiz,

Milletlerarası standardizasyon ha-reketinin iki öncüsüne kaybını haber vermek üzüntüsü içindedir.

1926 yılında, Uluslararası Standardlar Federasyonu (ISA) nun bu iki kıymetli sahiyeti M. Ole Weincke ve Prof. Vladimir List'tir.

ISO'nun eski bir Konsey üyesi olan M. Ole Weincke 1929 yılından beri Danimarka Standardizasyon Birliğinde (DS) çalışmaktadır. 1958 yılında bu teşkilatın Müdürlüğü yapmış ve geçen yıl 68 yaşında bu görevi sona ermiştir.

ISO'nun çeşitli faaliyetlerine katılmış bulunan Weincke bithassa ISO'nun Yayın ve Rekomandasyon komitelerindeki (EDCO) mesaisi ile ün yapmıştır.

Cekoslovak Standardizasyon Birliği (CSN)'nin kurucusu olan Prof. Vladimir List uzun süre bu örgütün başkanlığını da yapmıştır.

Milletlerarası standard konusunun her safhasında faal bir rol oynamış ve 1932 de 3 yıllık bir süre için ISA Başkanlığına seçilmiştir.

Nijerya da Metrik Sistemi Kabul Etti

Nijerya Yüksek Askeri Konseyi, memlekette ölçü ve ağırlık birimi olarak metrik sistemin kabul edilmesini kararlaştırmış bulunmaktadır.

Bu konuya ilgili olarak gerekli hazırlıkları ve intibaki yapmak için Sanayi Bakanının Başkanlığında devlet, özel sektör ve bilim adamlarından müteşekkile karma bir komisyon kurulmuştur.

Tahsil seviyesi bir hayli geri bulunan Nijerya'da, halkın metrik sisteme intibakının halen meri parmak ayak ölçülerinden çok daha kolay ve pratik olacağı belirtilmektedir.

İran Standardlar Enstitüsü Genel Müdürü Değişti

ISO Başkan Yardımcısı M. Riza Shayegan İran Standardlar Enstitüsü Genel Müdürlüğünden ayrılmış ve ARIA Ulusal Deniz Yollarına Genel Müdür olmuştur.

Standardlar Enstitüsü Genel Müdürlüğüne de eski muavini M. Hüseyin Alizadeh atanmış bulunmaktadır. Alizadeh 1966 yılında Enstitü Genel Müdür Yardımcısı olmadan önce Takistan «Dried Fruit Co» da İdarî Müdürlüğü ve Iran Planlama Dairesinde gıda maddelexerperi olarak görev yapmıştır.

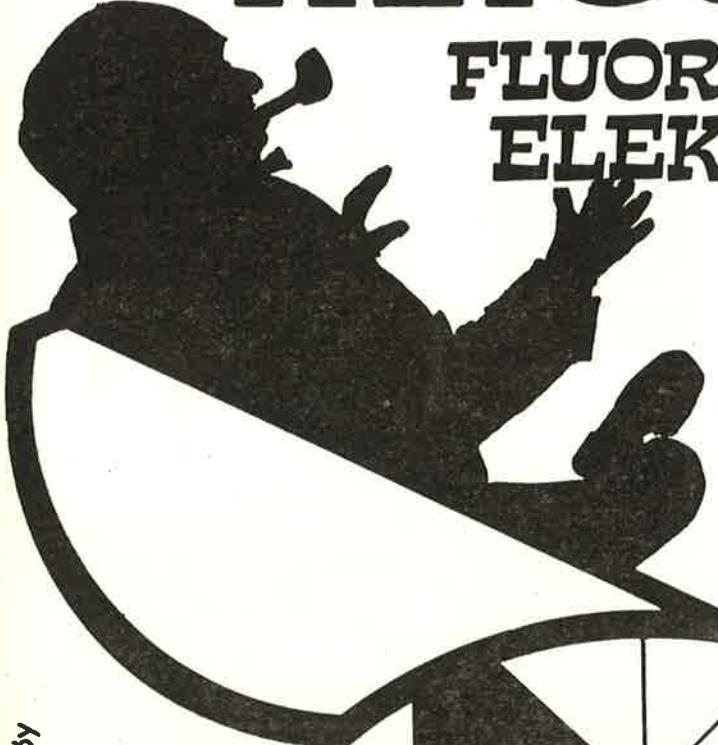
Son 5 yıl içinde M. Shayegan ISO Konsey üyeliğinde, DEVCO ve STACO da faal görev yapmıştır. 1972 yılı sonuna kadar ISO Başkan Yardımcılığı görevi devam edecektir.

Bay H. Alizadeh

Bay R. Shayegan

HEICO

GARANTİSİ
ALTINDA

**FLUORESANT
ELEKTRİKTE**

O-T-O-R-U-M-T-E-R

HEICO
FLUORESANT
BALAST
TRANSFORMOTÖR
VE
OTOMATİK REGÜLATÖR
FABRİKASI

Bankalar, Yankıkapı Sokak No. 38 Karaköy
Tel: 44 33 37 - 49 57 74 - 49 89 38

be-ti grafik 12 22 15

Standard — 153

CERTICO, ikinci Toplantısını Divonne-Les-Bains'de Yaptı

TOPLANTIDA ÖNEMLİ KARARLAR ALINDI

ISO Konsey komitelerinden biri olan CERTICO, ikinci toplantısını 17 Eylül günü Fransa'nın Divonne - Les Bains kentinde yaptı.

Toplantı, 17 Eylül günü saat 9.30 da Hotel du Golf salonlarından birinde başladı. Toplantıya, Başkan Mr. Binney'den başka katılan üyeleri şunlardı: Mr. Frontard (Fransa), Mr. Geiges (ABD), Mr. Glitchev (Rusya), Mr. Kean (Kanada), Mr. Ludwig (Almanya), Uyguner (Türkiye) ve Mr. van Zwieten (Hollanda). Üyelerden Mr. Ollner (İsviçre) ile Mr. Teichmann (Güney Afrika) toplantıya katılmamışlardı, ISO Başkanı Dr. F. L. LaQue'nün de bir ara katıldığı toplantılarla Mr. J. R. Paton ile Mr. W. I. Stewart Avustralya'yı ve Mr. Kuroda ile Wakabe de Japonya'yi temsil ve gözlemci olarak katılmışlardı. Ayrıca İran'dan Dr. H. Alizadeh, İEC'den Mr. A. Riapolov toplantıda bulunuyorlardı. Sinaï Mülkiyet uzmanı olarak ABD'den Mr. Peyton ile Almanya'dan Dr. Schroeter de toplantıda görüşlerini açıklamak üzere hazır bulundular.

Başkan Binney'in açılış konuşmasından sonra geçen toplantı tutanağı bazı düzeltmelerle kabul edildi ve aynen uyuşması kabul olunan gündem gerince konuşmalara geçildi.

Sertifikasyon şemalarının önemi ve kalite kontrolu ile ilgileri üzerinde uzun tartışmalar yapıldı ve özellikle «kalite kontrol», «kalite teminatı» ve «sertifikasyon» terimlerinin berrak olarak belirtilmesi gereği üzerinde duruldu. Sonunda, terimler ve tanımlamalarının iyice berraklaştırılması; ISO üyelerinin sertifikasyon, kalite kontrol ve kalite teminatı konularındaki bugünkü durumlarının mevzuatının testib edilmesi; son gelişmeler karşısında genel politikanın gözden geçirilmesi uygun bulunmuş ve bu görüşmelerin işığı altında gelecek toplantıya kadar konunun incelenmesine karar verilmiştir. Gündemin bundan sonraki madde içinde yer alan Bölgesel Sertifikasyon çalışmaları da uzun tartışmalara ko-

nu oldu. Özellikle CEN (Avrupa Standardları Birleştirme Komitesi)'nin bu konuda yaptığı çalışmaları yürüten CEN/CER'in belgeleri üzerinde duruldu ve genellikle ISO'nun yol gösterici duruma geçmesi uygun bulundu.

Gündeme yer alan İlerideki Çalışmaların Düzenlenmesi maddesi de uzun tartışmalara vesile oldu ve bütün üye ülkelerin alacağı tedbirler üzerinde durularak 10 maddelik bir metin kabul olundu.

ISO Markalarının Tescili konusunda Mr. Peyton ve Dr. Schroeter tarafından hazırlanan rapor okundu. Uygu-

ner, bu rapordaki bazı hususlara değinerek görüşlerini açıkladı ve ISO markalarının hükümetlerarası örgütlerin amblemleri gibi korunması için Paris Birliği Andlaşması'nın 6 nci maddesinin değiştirilmesi zorunluğuna dejindi. Konuşmalar sonunda bu konunun da gelecek toplantıya bırakılması uygun görüldü.

Ayrıca, Bilgi Verici Etiketlerin Sertifikasyonu ve Standardlara Uygunluk Markalarının Dizini konularında çalışmalar yapılması konusundaki öneriler de incelenmek üzere çalışma konuları içine alındı.

M. Ludwig

M. Clerc

ISO PLACO Başkanlığı Nöbet Değiştirdi

ISO'nun plan ve program işleriyle görevli PLACO Komitesi Başkanı, DIPL. ING. N. LUDWIG son ISO Konseyinde söz alarak: dört yıldan beri PLACO Başkanlığı seversen yaptığını; fakat, yorulduğunu, bu başkanlıktan çekerek üye olarak tekrar aynı Komitede çalışacağımı bildirmi ve kendi yerine Başkanlığı Fransız Enstitüsü Umum Müdür Muavinlerinden M. Clerc'in getirilmesini önermiştir. Bu istek kabul olunmuş, PLACO Başkanlığına M. Clerc getirilmiş, M. Ludwig'in de uzun yıllar zarfında gösterdiği başarılı hizmetler için ISO Konseyinin takdirlerini belirten bir karar, oy birliğiyle ve alkışlarla alınmıştır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 17 91 24/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
----------------------	----------------------	----------------------

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık 6 aylık Sayısı	12 Lira 6 Lira 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilâve edilir.

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

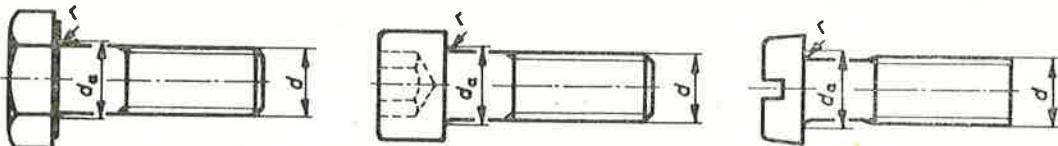
CİVATA VE BENZERİ PAÇALARDADA YUVARLATMA YARIÇAPı VE YUVARLATMA BITİŞ ÇAPı

TS

80/3

UDK. 621.882.1/3

Ölçüler mm dir
ORTA İŞLENMİŞLERDE

Vida anma çapı d	1	1,2	1,4	1,6	1,7	2	2,3	2,5	2,6	3	3,5	4	5	6	7	8
r min.	0,1										0,2		0,25		0,4	
d _a max.	1,4	1,6	1,8	2	2,1	2,6	2,9	3,1	3,2	3,6	4,1	4,7	5,7	6,8	7,8	9,2

Vida anma çapı d	10	12	14	16	18	20	22	24	27	30	33	36	39	42	45	48
r min.	0,4	0,6				0,8				1				1,2		1,6
d _a max.	11,2	14,2	16,2	18,2	20,2	22,4	24,4	26,4	30,4	33,4	36,4	39,4	42,4	45,6	48,6	52,6

Vida anma çapı d	52	56	60	64	68	72	76	80	90	100	110	120	125	130	140	150
r min.	1,6	2						2,5								
d _a max.	56,6	63	67	71	75	79	83	87	97	108	118	128	133	138	148	159

ORTA KABA İŞLENMİŞLERDE

Vida anma çapı d	12	14	16	18	20	22	24	27	30	33	36	39	42	45	48
r min.	0,6				0,8				1				1,2		1,6
d _a max.	15,2	17,2	19,2	21,2	24,4	26,4	28,4	32,4	35,4	38,4	42,4	45,4	48,6	52,6	56,6

Vida anma çapı d	52	56	60	64	68	72	76	80	90	100	110	120	125	130	140	150
r min.	1,6	2						2,5								
d _a max.	62,6	67	71	75	79	83	87	92	102	113	123	133	138	145	156	166

KABA İŞLENMİŞLERDE

Vida anma çapı d	5	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	27	30	33	36	39	42	45	48	52
d _a max.	6	7,2	10,2	12,2	15,2	17,2	19,2	21,2	24,4	26,4	28,4	32,4	35,4	38,4	42,4	45,4	48,6	52,6	56,6	62,6

YENİ Standardlar

- I -

CIVATALARA AIT STANDARDLAR

Ajlan ERSAN

Mak. Yük. Müh.

Civatalar genellikle makina yapımında en çok kullanılan makina elemanlarıdır. Makina yapımında, çözülebilir bağlantıları mümkün kıtan elemanların en uygun olanlarıdır. Memleketimizde geniş çapta imal edilmekte olan bu parçalara ait, daha önce TS 61 «Vida Biçimleri (Formları)» ve TS 80 «Civata, Saplama, Tirfon ve Somunlar» adları altında 2 ayrı standard yayınlanmış bulunmakta idi. Bu konudaki son gelişmeler gözönüne alınarak, adı geçen standardları revizyon tabi tutmak gerekmıştır. Revizyon çalışmaları sırasında standardların aşağıda belirtilen ihtiyaçlara cevap vermesi düşünülmüştür :

a — Standardların daha geniş kapsamlı olmaları,

b — Esas kısımlar aynı kalımla beraber ilerde yapılacak genisletme işlemlerine uygun düşecek bir düzenin sağlanması,

c — İleride ihtiyaç duyulacak revizyonlarda az bir emekle gerekli değişikliklerin yapılabilmesine imkân hazırlanması.

Bu anlayış içinde, civata standartları revizyon sırasında 3 ana gruba ayrılmıştır.

1 — Vida diş biçimleri ve vidalar (TS 61),

2 — Civata, somun ve benzerleri gibi vida diş açılmış parçalar için genel esaslar (TS 80),

3 — Civatalar; mercek başlı, silindirik başlı ve yuvarlak başlı ve metrik vidalı (TS 1020),

— Civatalar; altı köşe başlı, metrik vidalı (TS 1021),

— Civatalar; altı köşe başlı ve cekiç başlı, metrik vidalı (TS 1022),

— Civatalar; havşa başlı, metrik vidalı (TS 1023),

— Vidalı pimler, metrik vidalı (TS 1024),

— Saplamlar, metrik vidalı (TS 1025),

— Somunlar, metrik vidalı (TS 1026),

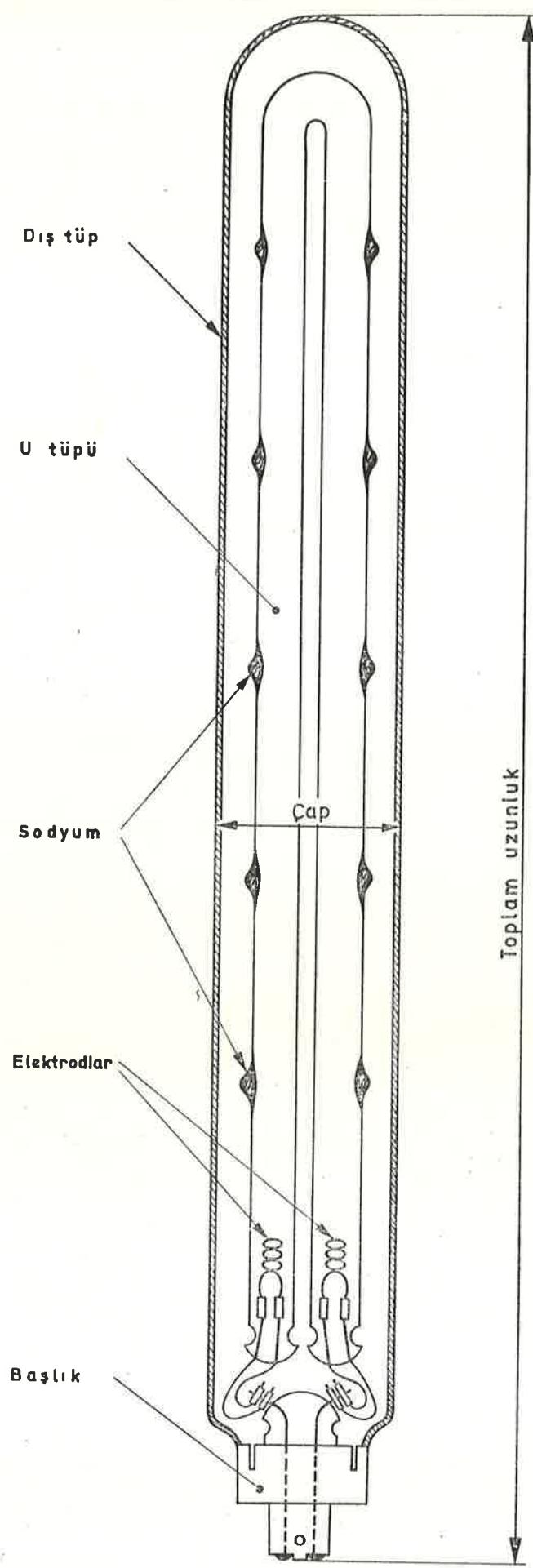
Birinci grupta belirtilen standartlar, vida diş biçimleri ile vidalara ait tarifler, sınıflandırmalar ve ekli foylerde de metrik diş biçimleri ve vidalara ait özellikler verilmiştir. Burada «vida» kelimesi ile bir civatanın vida diş açılmış olan bölümü anlatılmıştır. Vida diş b'çimleri ve vidalar olarak olaraç parçaları uygulanacak genel deneylerdir. Aynı şekilde piyasaya arz bölümü de bu parçalara uygulanacak genel esasları kapsamaktadır.

İkinci grupta adı geçen standart da, civata, somun ve benzerleri gibi vida diş açılmış parçalara ait genel esaslar toplanmıştır. Bu parçalara ait sınıflandırma ve özellikler ile muayene ve deneylerdeki, hepsinde müşterek olan genel esas-

lar bu standardda toplanmışlardır. Civata, somun ve benzeri vida diş açılmış parçalar yüzey işlemlerine göre orta, orta-kaba, ve kaba işlenmiş olmak üzere 3 sınıfa ayrılmış ve özellikler bölümünde yüzey işlemleri hakkında lüzumlu bilgiler ile bunlara ait toleransların sayısal değerleri verilmiştir. Ayırca yüzey işlemlerine bağlı olarak bu elemanların çeşitli yerlerindeki yüzeylerin parça ekseninden sapmaları çizelgeler halinde verilmiştir. Yüzeylerin geny়a sapmaları da şekillere halinde gösterilmiştir. Muayene ve deneyler bölümünde de deneyler zorunlu ve ihtiyar olmak üzere iki gruba ayrılmış olup bu deneyler civata, somun ve benzeri vida diş açılmış parçalara uygulanacak genel deneylerdir. Aynı şekilde piyasaya arz bölümü de bu parçalara uygulanacak genel esasları kapsamaktadır.

Üçüncü grupta adı geçen standartlar da özel standartlar olup civata, somun ve benzeri vida diş açılmış parçalar tek tek ele alınarak özel hususları sınıflandırma ve özellikler, muayene ve deneyler, piyasaya arz şekli ve denetleme esasları olarak kapsama dahil edilmişdir.

Buraya kadar yapılan açıklamadan görüleceği veçhile, bundan sonra üçüncü gruba ilâve edilecek yeni standartlar ile, bir ve ikinci gruptaki standartlarda herhangibir değişiklik yapmadan, civata, somun ve benzeri gibi vida diş açılmış parçalara ait standart topluluğunu artırmak kabil olacaktır.

Ş E K İ L - 1 U - biçimli sodyum buharlı boşalma lâmba .

«Sodyum Buharlı Boşalmalı Lambalar» Standardı

Kemal TAN

Yüksek Elektro - Mekanik Mühendisi

Standard dergimizin sayın okuyucularına bu sahifelerde şimdide kadar Türk Standardları Enstitümüzün çalışmaları ve bunlar arasında da yeni standardlarımız, tanıtılmaya çalışılmıştır. Bu yazımızla da 27.1.1971 tarihinde Enstitü Teknik Kurulunca kabul olunarak 897 sayılı Türk Standardı olan «Sodyum Buharlı Boşalmalı Lambalar» standardını sizlere tanıtmaya çalışacağınız.

Bu standard, BS 3767, BS 1875, BS 3768, CEI 192, CEI 61 ve TS 183 standard ve dokümanlardan yararlanarak hazırlanan ilk tasarısı, Elektrik Hazırlık Grubunca gözden geçirildikten sonra her yazımızda açıklandığı gibi, üniversitelerimiz, ilgili bakanlıklar, resmi ve özel örgütler ile Ticaret ve Sanayi Odalarına gönderilerek mütalaalarına arz edilmiştir.

Gelen bazı mütalaalarda «efikas» yerine «etkin» teriminin kullanılması istenilmiştir. Ancak Hazır Grubunun hazırladığı bütün elektrik standardlarında özel bir anlamı ve tarifi bulunan «efikas» terimi aynen bırakılmak zorunda kalındığı not edilmiş, buna benzer birçok redaksiyon düzeltmeleri kabul olunarak metin ona göre olgunlaştırıldıktan sonra, 15 Aralık 1970 de Teknik Kurul Alt Komitesinin ve sonra da Teknik Kurulun tekrık ve tasviinden geçmiştir.

Standard, konu, tarif, kapsam bölümünde önce sodyum buharlı boşalmalı lambanın tarifini «sodyum buharı içinde meydana gelen elektrik boşalması ile ışık veren alçak basıncı bir lambadır» şeklinde yaptıktan sonra, anma gücü, çalışmaya başlama gerilimi, anma ark gerilimi, kararlı çalışma, anma akımı, lümen, kandela, anma ışık akışı ve ömrü deyimlerinin tariflerini yapmakta ve kapsam ile bu bölümde bitirmiştir.

Sınıflandırma ve özellikler bölümünde, sodyum buharlı boşalmalı lambalar, dergimizin diğer sahifesinde resmini göreceğiniz U bicimli lamba ile tüp bicimli olmak üzere, iki sınıfa ayrıldıktan sonra bu sınıflardan U bicimli olana «U bicimli sodyum lambası» sembolü olarak USL ve tüp bicimli sınıfa da «tüp sodyum lamba» sembolü olarak TSL sembolü kabul edilmiştir.

Özelliklerde, sınıflandırmaya paralel olarak, önce USL ve TSL lambaları i-

çin, anma güçleri ve başlık tipleri bir çizeğede toplayarak gösterildikten sonra, boyutlar için düzenlenen bir diğer çizeğede toplanarak gösterildikten sonra Lamba boyutları USL ve TSL sınıfları için anma gücü bağımlı şekilde maksimum, minimum uzunluklar ve maksimum, minimum çap olarak gösterilmiştir.

Anma ark gerilimleri ile çalışmaya başlama gerilimleri de USL ve TSL sınıfları için bir çizeğede toplanmış ve her anma gücüne göre ayrı ayrı ve gerekli toleransları ile birlikte belirtilmiştir. Anma akımları ve ışık akıları için hazırlanan çizeğede anma gücü 45 - 60 - 85 - 140 - 200 W olan USL sınıfı lambaların anma akımları sırasıyla 0,6 - 0,6 - 0,6 - 0,9 - 0,5 A olduğu halde en küçük anma ışık akıları aynı sıra ile 2610 - 4020 - 6205 - 10220 - 21500 lümen olarak kabul edilmiştir. Böylece Sodyum Buharlı Boşalmalı Lambaların ışık veriminin ne kadar yüksek bir değerde bulunduğu anlatılmıştır.

Bu kadar yüksek ışık verimleri bulunan Sodyum Buharlı Boşalmalı Lambaların, trafik için çok önemli olan yol kavşaklarının aydınlatılmasında kullanılması hızla yapılmaktadır.

Lambanın gereği gibi çalışabilmesi için uzunluksızının bundan geçen düşey düzlemdeki yatay bir doğrultu ile meydana getirdiği açının en çok 20° olması gereklüğine özellikler bölümünde işaret olmaktadır.

Standardın bundan sonraki bölümü, eski deyişi ile «ıhsar ve imalata ait muayene ve deneyler» yeni deyişi ile de «hazırlama ve yapımı ile ilgili muayene ve deneyler» bölümü olup, göz ile ve boyutların muayenesi olarak başlamaktadır. Göz ile muayenede.

— Lambanın kullanılmaya engel kusuru bulunup bulunmadığı,

— Lamba başlığının usulüne uygun olarak yapılip yapılmadığı ve duya kolaylığı ve gerekligi gibi girip gitmediği,

— Lamba üzerinde bulunması gereken bilgilerin noksansız olarak yazılmadığı, kontrol edileceği, boyut muayenesinde de boyutların çizeğelerine uygunluğu nun doğrulanmasına dair gerekli hususlar tesbit edilmiştir.

Deneylede önce deney geriliminin ve deney akımının standard değerleri ve özelikleri ise sırası ile;

- Deney balastları
- Deney devreleri
- Deney ölçü aletleri,

nin teknik karakteristikleri duyarlık sınıfları, iç dirençleri ve gerekli bütün teknik özelikleri ve şemaları ile ayrıntılı olarak belirtildikten sonra «Numune alma ve Deney sonuçlarının değerlendirilmesi» esasları yer almaktadır Standardın bu bölüm;

- Çalışmaya başlama deneyi,
 - Lambanın elektrik ve ışık özelliklerinin tesbiti deneyi
 - Ömr deneyi
- ayrı ayrı açıklanarak sona ermektedir

Lambanın çalışmaya başlaması ile elektrik ve ışık özelliklerinin tesbiti deneylerinde, deneyle bulunan değerlerin çizeğelerde belirtilen değerlerle karşılaşırılması yapılmakta ve olumlu veya olumsuz sonuçlar gösterilmektedir.

Ömr deneyinde ise lambanın içinde 4 kez söndürüüp yakılacağı ve en az 15 dakika sönüktülükten sonra yeniden yakılarak deneyin sürdürülmesi böylece 100 saatlik ilk çalışma süresinden sonra 4000 saat sürülen deney sonunda başlangıç ışık akısı değerinin % 75inden aşağı düşmeyen ışık akısı veren lambalar standarda uygun sayılacağı kabul olmuştur.

Standardın bundan sonraki bölümleri her Türk Standardında olduğu gibi piyasaya arz, çeşitli hükümler ve Türk Standardlarının uygulanması hakkında tüzük hükümlerine göre yapılacak işlem ile son bulmaktadır.

Böylece geçen yıllarında 1000'i aşan standartlardan, bol ışık veren Sodyum Buharlı Boşalmalı Lamba imalatçı ve kullanıcılarına, bir hizmet amaç tutan yeni standardımızın, lambanın ışığı kadar olmasa bile sizlere ışık vermesine ve yol göstererek yarırlı olmasını temenni eden Türk Standardları Enstitüsü ilgilerinizi beklemektedir.

TESİSAT TELİ DEYİP GEÇMEYİN emniyetiniz için KAVEL'i secin

Uyulması kanunen zorunlu olan Türk Standardları gereğince

KAVEL tesisat tellerinde iletken olarak elektrolitik bakır tel, yalıtkan olarak da yüksek vasıflı P.V.C. kullanılmaktadır.

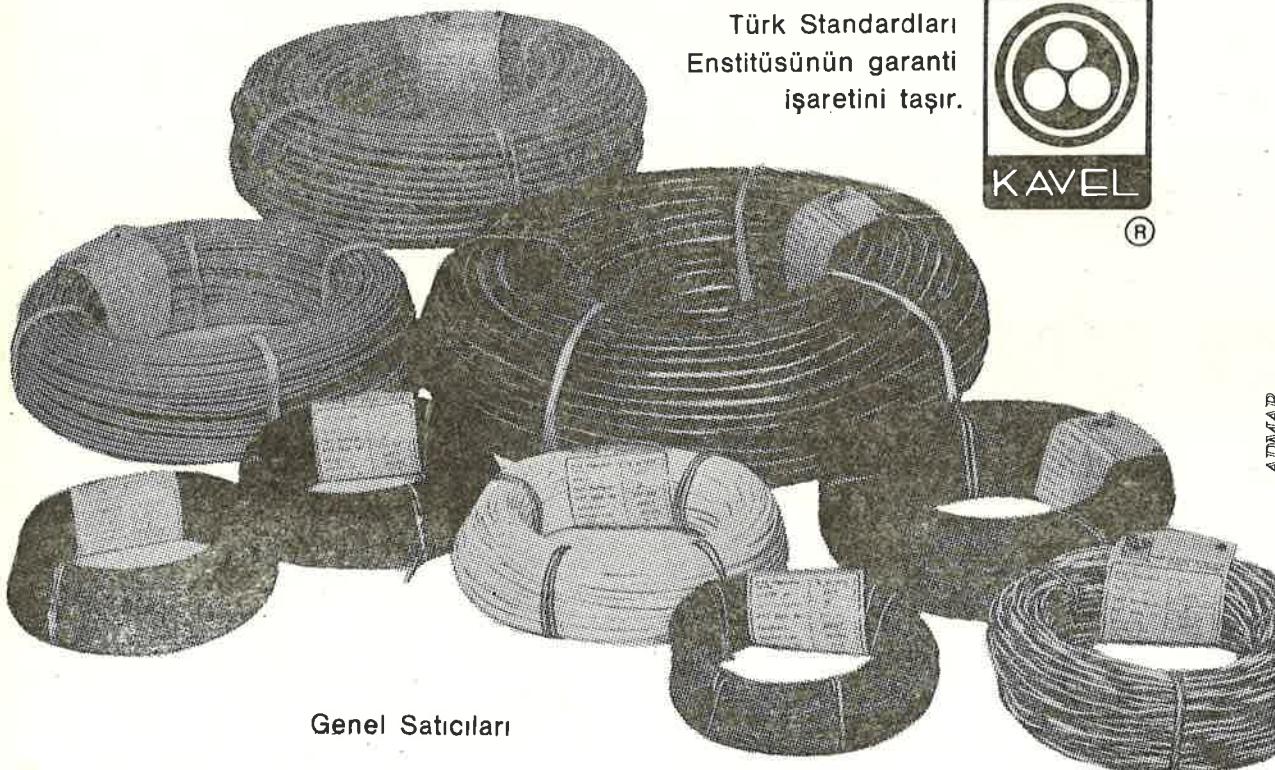
KAVEL'i diğer bir çok tesisat telinden ayıran bu iki önemli özelliği vardır.

En ufak bir yanım ihtimalini önlemek, ütü ve ocak gibi elektrikli aletlerinizin uzun ömürlü olmasını istiyorsanız ütü kordonundan sıva altı veya sıva üstü elektrik tesisatına kadar her yerde KAVEL tesisat tellerini kullanınız.

KAVEL tesisat telleri

Türk Standardları

Enstitüsünün garanti işaretini taşıır.

ADMAR

Genel Satıcıları

Burla Biraderler ve Şsi. | Beko Ticaret A.Ş.

Hezaren Cad. 61-63 | İstiklal Cad. 349

Karaköy, İstanbul 45 52 00 | Beyoğlu, İstanbul 49 00 39

TSE Teknik Kurulu Dört Yeni Standardı Kabul Etti

TSE Teknik Kurulu 29 Eylül 1971 günü saat 16.00 da toplanarak gündeminde yer alan bir standard değişikliği ile yedi yeni tasarıyı inceledi.

İlk olarak **TS. 80 Yonga Levhaları** standardını değiştiren tasarı üzerinde duruldu. Kurul, yapılan tartışmalar sonunda değişiklik tasarımını aynen benimsedi.

Bundan sonra yeni tasarırlara geçildi. Tartışmalar sonunda su tasarırlar Türk Standardı olarak kabul edildi :

1 — Borular (Lastik) ve Askıları (Motorlu Araçlar Hidroliği ve Freni İçin) :

Her ülkede sık sık görülen fren pastlamaları yüzünden bir çok aracın hasara uğradığı ve içindekilerin hayatlarını yitirdiği bilinen bir husustur. Bu standard, hidrolik ve fren ile ilgili lastik borularla askılarının düzen altına alınmasına dönüktür. Standarda göre, «hidrolik fren hortumları, motorlu araçlarda kullanılan ve fren hidrolijinin ilettilmesine yarayan büükülgem, daire kesitli, bez veya örgü takviyeli kauçuktan yapılmış, iki başı metalik bağlantı parçalı manuel»dır. Standardda, bu mamülün bütün özellikleri verilmiş ve bunların muayenerleri ile deneyleri de belirtildmiştir.

2 — Kotrtablalar :

Standarda göre, «Çıtalardan yapılmış bir orta tabakadan ve bu tabakanın her iki yüzüne ve lif doğrultusuna dik olarak en az birer levhanın basıncı altında yapıştırılmasıyla oluşan bir mamül» olarak tanımlanan kontrtablalar daha çok mobilya yapımında kullanılmaktadır. Standard, kalınlığı en çok 38 mm olanları kapsamaktadır. Özel amacaclar için çeşitli malzemeden yapılmış (TS. 675 ve TS. 806) olanlar tasarımının kapsamı dışında bırakılmıştır.

3 — Çam Reçinesi :

Orijinal bir standard olan **Çam Reçinesi**, standardında, «Çam ağacı gövdesinde teknigine göre açılmış yaralarдан elde edilen bir ürün» olarak tanımlanmıştır. Çamdan başka ağac türlerinden elde edilen reçinelerle sentetik reçineleri ve reçineli odunların desitilasyonu ve ekstraksiyonu suretiyle elde edilen reçineleri, reçineli odunlar dan selüloz elde edilmesi sırasında ortaya çıkan reçine ve türevleri standard kapsamı dışındadır.

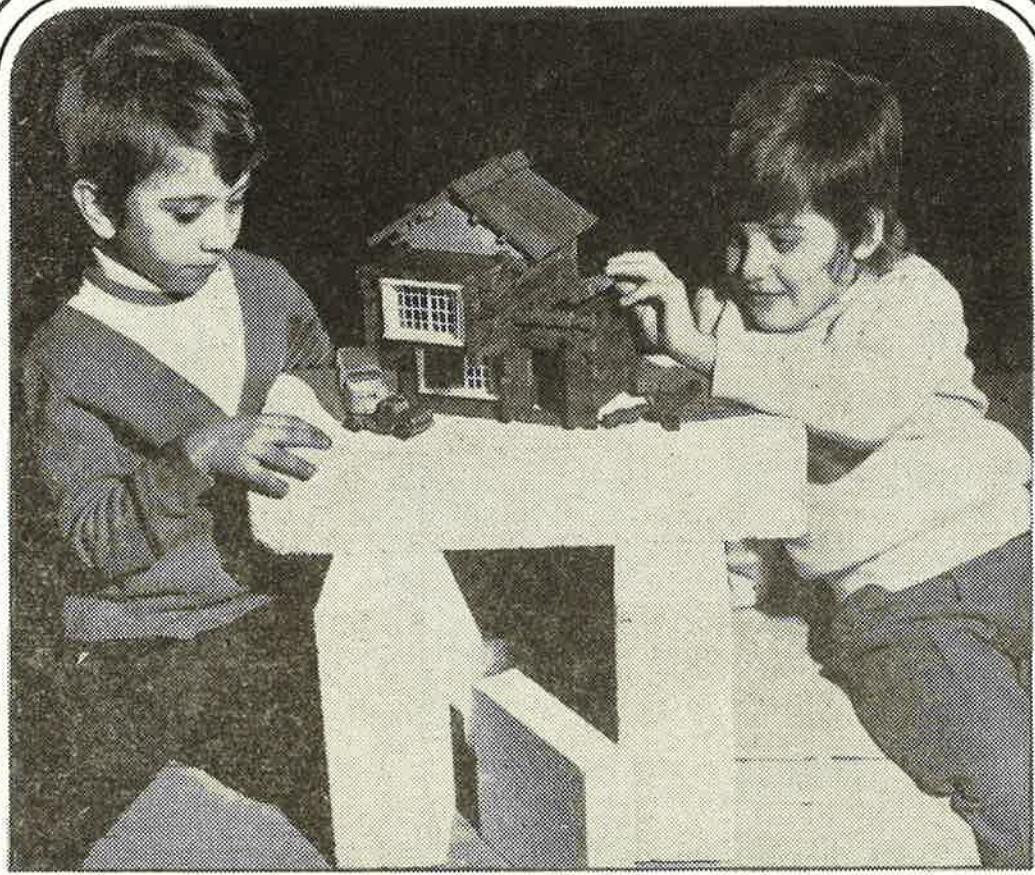
4 — Mahlep :

İhraç maddelerimizden biri olan mahlep, «Prumus mahaleb L türüne giren ağaçların meyvelerinin sert çekirdeği kırılıkarak çıkarılan içidir.» Standardda, bu malın özellikleri verilmiş ve muayenesi gösterilmiştir.

Gündemde yer alan Piston ve Piston Pimleri, Kuru Vizne, Kestane standard tasarılarının gelecek toplantıda ele alınması uygun bulunmuştur.

Yeni Yayınlanan Türk Standardları

No.	Standardın adı	Fiyatı (TL.)	No.	Standardın adı	Fiyatı (TL.)
TS 46	Kontrplaklar	6	TS 817	Flanslar (Kordonlu Borular İçin, Bindirmeli)	7
TS 47	Kontraplak ve Kontrtabla Numune Alma ve Muayene Metotları ...	5	TS 818	Flanslar (Borular İçin, Çıkıntılı, Boruya Makinatlanan) ...	7
TS 406	Duvarlar İçin Beton Briquetler	8	TS 900	Ham Petrol ve Petrol Ürünlerinden Numune Alma Metotları ...	11
TS 918	Alüminyum Toplayıcı Çubuklar	13	TS 916	B - Kabloları ...	15
TS 937	Kollektörlü veya Bilezikli Elektrik Makinele ri Fırçalarının ve Bularla İlgili Parçaların Ad, Biçim ve Boyutları	19	TS 919	Sondaj Çamuru Katkı Maddesi Barit ...	5
TS 982	Boyalı ve Baskılı Tekstil Maddelerinin Sunî Işığa Karşı Renk Hasılıklarının Tayini (Karbon Ark Lambası) ...	4	TS 934	İğneli Tarak Ayırıcı ile Yün ve Benzerlerinde Lif Uzunluğu Tayini	4
TS 991	Sanayide Kullanılan Sodyum Hidroksit ve Potasyum Hidroksit - Analiz Numunelerinin Hazırlanması ve Saklanması ...	2	TS 936	F - Kabloları ...	17
TS 992	Sanayide Kullanılan Sodyum Hidroksit ve Potasyum Hidroksit - Klorür Tayini ...	3	TS 969	Kükürt Boyalarıyla Boyanmış veya Basılmış Tekstil Mamullerinin Normal Depolama Şartlarında Çürüme Derecesinin Tayini ...	2
TS 993	Sanayide Kullanılan Sodyum Hidroksit ve Potasyum Hidroksit - Sulfat Miktarı Tayini ...	2	TS 983	Plastikler - Aktif Karbon Metodu ile Plastikleştirici Kaybının Tayini	2
TS 994	Sanayide Kullanılan Sodyum Hidroksit ve Potasyum Hidroksit - Demir Miktarı Tayini ...	3	TS 984	Plastikler Plastikleştiricilerin Yer Değişiminin Tayini ...	2
TS 995	Sanayide Kullanılan Sodyum Hidroksit ve Potasyum Hidroksit - Demir Demir Tayini ...	3	TS 985	Plastikler Sert Plastiklerin Eğilme Özelliklerinin Tayini ...	3
TS 995	Sanayide Kullanılan Sodyum Hidroksit ve Potasyum Hidroksit - Kalsiyum Miktarı Tayini ...	3	TS 986	Plastikler - Kendi Kendine Sönen Sert Permoselting Plastiklerin Akkor Dirençlerinin Tayini ...	3
TS 1001	Mazı ...	3	TS 987	Plastikler - Boyar Maddelerinin Dışarıya Sızma Miktarı Tayini ...	2
TS 1008	Sunî Işığa Karşı Renk Haslığı - Ksenon Ark Lambası Deneyi ...	4	TS 988	Plastikler - Kristal Polipropylene Kaynar n-Heptan ile Çözünen Madde Tayini ...	3
TS 1015	Odun (Selüloz ve Mekaniksel Odun Hamuru İmalinde Kullanılan) ...	5	TS 1002	Soymalık Kayın Tomruğu ...	4
TS 1016	Palamut ve Palamut Tırnakları ...	5	TS 1004	Plastikler - Sert Plastiklerin Charpy Darbe Dayanımlarının Tayini (Charpy Darbe Eğilme Deneyi) ...	4
TS 1017	Defne Yaprağı ...	5	TS 1005	Plastikler - Sert Plastiklerin Izod Darbe Dayanımlarının Tayini (Izod Darbe Eğilme Deneyleri) ...	4
TS 1018	Çığ Süt ...	7	TS 1006	Plastikler - Polivinil Klorür, Kopolimerleri ve Bileşiklerinin Sıcaklığa Dayanıklığının Hidrojen Klorürün Ayırışması ile Tayini ...	4
TS 1019	Pastörize Süt ...	5	TS 1007	İplik Makinelerinin Sağ ve Sol Taraflarının Tayini ...	2
EYLÜL AYINDA İLK BASKISI YAPILAN STANDARDLAR					
TS 814	Flanslar (Borular İçin, Destekli, Gevşek) ...	11	TS 1009	Yün Liflerin Ortalama Çaplarını Ölçmekte Kullanılan Hava Geçirgenlik Metodu ...	5
TS 815	Flanslar (Ucu Sısişirilmiş Borular İçin Bindirmeli)	14			
TS 816	Flanslar (Borular İçin, Düz, Boruya Kaynaklı)	9			

**BUGÜN
TAHTA İLE
GELECEKDE
YTONG'LA...**

TÜRK YTONG SANAYİ A.Ş.
Atlantik han Fındıklı İstanbul
Tel: 45 4118

YTONG
istikbalin yapı malzemesidir

çaplanmıştır 47/03

Standrd — 150

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «10 Amperden Daha Yüksek Akımlar İçin Elektrik Anahtar ve Komutatörleri», «Anma Gerilimi 1000 V'a Kadar Elektrik Hava Hatları İçin Cam İzolatörleri», «Yalıtkan Kartonlar», «Anma Gerilimi 1000 V ve Daha Yüksek Olan Elektrik Hava Hatları İçin Cam İzolatörleri», «Eriyen Telli Yüksek Gerilim Sigortaları» ve «Elektro Teknikte Kullanılan Yalıtkan Zift» standard tasarılarının Teknik Komiteleri tarafından hazırlama çalışmaları yapılmaktadır.
- ★ «Taşıt Tesisat Kabloları» standard tasarısı mütalâaya gönderilmek üzere hazırlanmaktadır.
- ★ «Akaryakıt Yakıcılarında Kullanılan Ateşleme Transformatörleri» standard tasarısı gelen mütalâalara göre Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmaktadır.
- ★ «Yarı Sert Çekilmiş Som Alüminyum Tel» ve «Yarı Sert Çekilmiş Örgülü Alüminyum İletkenler» Standard tasarıları Teknik Kurul Alt Komitesine sunulmak üzere çalışmaktadır.
- ★ «Kamu Dağıtım Şebekelerinde Kullanılan Üç Fazlı Transformatörler», «Alternatif Akım Motor Kondansatörleri» ve «Gerilim Atlama Mesafeleri ve Havaada Yalıtma Arahlıkları» standard tasarıları Teknik Kurul sunulmak üzere hazırlıkları tamamlanmıştır.

İNŞAAT :

- ★ «Yapı ve Hacim Akustiği Muayene ve Deney Metodları», «İksa İşleri Yapım ve Hesap Kuralları ve «Kanalizasyon İçin Asbest - Cimento Borular ve Özel Parçalar» standard tasarılarının hazırlanması için Teknik Komiteleri kurularak çalışmalarla başlanmıştır.
- ★ «Elekler» standard tasarısunun Grupta görüşülmeye başlanmıştır.
- ★ TS 115 «Bitümlü Maddelerden Numune Alma Metodları», TS 125 «Bitüm Tayini Deney Metodu», TS 132 «Emülsifiye Asfaltların Analiz Metodları» ve TS 102 «Basınçlı Sıvı İleten Asbestli Cimento Boru ve Boru Özel Parçaları» standardlarının revizyon tasarıları ile, «Asbest Çimentodan Yapılmış Oluklu Levhalar» standard tasarısı ilgili müesseselerden gelen mütalâaların işiği altında olgunlaştırılmaktadır.

KİMYA :

- ★ «Diamonyum Fosfat» standard tasarısunun Alt Komitesi yapılmış olup, Teknik Kurula sunulmak üzere hazırlanmaktadır.
- ★ «Oluklu Mukavvalar ve Oluklu Mukavva Kutular» standard tasarısı ilgili müesseselerden gelen mütalâaların işiği altında olgunlaştırılmaktadır.

LABORATUVAR :

- ISO/R 776 «Küpelerde Hidroklorik Asitte Çözünmeyen Kül Miktarı Tayini» tasarısunın incelenmesi tamamlanmıştır.
- ★ «Oto Radyatörleri» standard tasarısunu hazırlayacak Teknik Komitesi Kurulmuş olup, çalışmalara başlayabilmesi için Yönetim Kurulunun onayına sunulmuştur.
- ★ «Konsol ve Kelepçeleri (Kalorifer Radyatörleri İçin)» standard tasarısunun Hazırlık Grubunda incelenmesi bitmiş olup, mütalâaya gönderilmek üzere derlenmektedir.
- ★ «Konserve Kutuları Metal (Besin Maddeleri İçin Hermetik Olarak Kapanan)» (ISO/R 90) numaralı rekomandasyon tercüme edilmiş olup, Hazırlık Grubunda incelenmesi bitirilmiştir.
- ★ «Segmanlar (Araç Motor Pistonları İçin)» standard tasarısı gelen mütalâalar üzerine Teknik Kurul gereklisi hazırlanmış olup, Alt Komite için hazırlanmaktadır.

- ★ «Asansörler (Elektrikli Yük Taşıma İçin)», «Uç Demirleri (Kulaklı Traktör Pullukları İçin)», «Piston ve Pimler (İçten Yanmalı ve Patlamalı Motorlar İçin)», «Civatalar (Tırtıklı Başlı, Metrik Vidalı)», «Civatalar (Halka Başlı, Metrik Vidalı)», «Civatalar (Parçalara Kaynak Edilen Metrik Vidalı)», «Civatalar (Delik Tapalama İçin İnce Metrik Vidalı)», «Civatalar (Düşmeyen Rondelalı, Metrik Vidalı)», «Civatalar (Kelebek Başlı, Metrik Vidalı)», «Civatalar (Temeller İçin, Metrik Vidalı)», «Civatalar (Taş (Beton) İçin, Metrik Vidalı)», «Civatalar (Yaprak Yaylor İçin)», «Civatalar (Delik Başlı, Metrik Vidalı)» standard tasarıları mütalâadan dönmüş olup, olgunlaştırma çalışmalarına başlanılmıştır.

METALURJİ :

- «Çeliklerin ve Demir - Karbon Döküm Malzemeleinin Smiflendirilmesi», «Metalik Malzemenin Işı İşlemleri ile İlgili Terimler», «Galvanizli (Çinko Kaplı) Dikenli Çelik Teller», «Galvanizli (Çinko Kaplı) Çelik Telgraf ve Telefon Hat Telleri», «Çelik Ambalaj Çemberleri» standard tasarıları, ilgili müesseselerden gelen mütalâaların işiği altında olgunlaştırılmaktadır.

ORMANCILIK - ORMAN ÜRÜNLERİ :

- ★ «Odun Talaşı» ve «Soymalık Çam Topruğu» standard tasarıları ile, TS 64 «Odun Lifi Levhaları» TS 65 «Odun Lifi Levhaları Numune Alma ve Muayene Metodları» revizyon tasarıları Grupta incelenmektedir.
- ★ TS 56 «Ağaç Tel Direkleri» standartı revizyon tasarısı ilgili müesseselerden gelen mütalâaların işiği altında olgunlaştırılmış Teknik Kurul Alt Komitesine sunulmak üzere hazırlanmaktadır.

PETRO - KİMYA :

- «Kendi Ağırlığını Taşıyabilen Plastiklerin Yanabilirliğinin Tayini Metodu», «Plastiklerin Işı İle Doğrusal Genleşme Katsayıları» ve «Sert Plastiklerin Basınç Dayanım Özelliklerinin Tayini» standard tasarıları ilgili kuruluşlardan gelen mütalâaların işiği altında Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmış olup, Alt Komite çalışmalarına başlanacaktır.

ZİRAAT :

- ★ «Kestane», «Mahlep» ve «Kuru Vişne» standard tasarıları Teknik Kurul gündemine alınmıştır.
- ★ «Et Mamulleri Laboratuvar Muayene Metodları» standard tasarısı Alt Komiteden geçmiş olup, Teknik Kurul için hazırlanmaktadır.
- ★ «Kuru Erik» ve «Kavun» standard tasarıları Alt Komite için hazırlanmaktadır.
- ★ «Enginar», «Havuç», «Hiyar», «Karnıbahar», «Karpuz», «Lahana», «Patates» ve «Sarmısak» standard tasarıları ilgili kuruluşlardan gelen mütalâaların işiği altında Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmaktadır.
- ★ «Üzüm Suyu», «Elma Suyu», «Vizne Suyu», «Kayısı Nektarı», «Şeftali Nektarı», «Domates Suyu» «Konsantre Üzüm Suyu», «Meyva Sulaları ve Muayene Metodları», «Domates Salçası», «Türli Konervesi», «Taze Fasulye Konservesi», «Bamya Konservesi», «Enginar Konservesi», «Şeftali Konservesi» ve «Toz Kırmızı Biber» standard tasarılarının Teknik Komiteleri kurulmuş olup, Teknik Komiteler çalışmalarını sürdürmektedir.

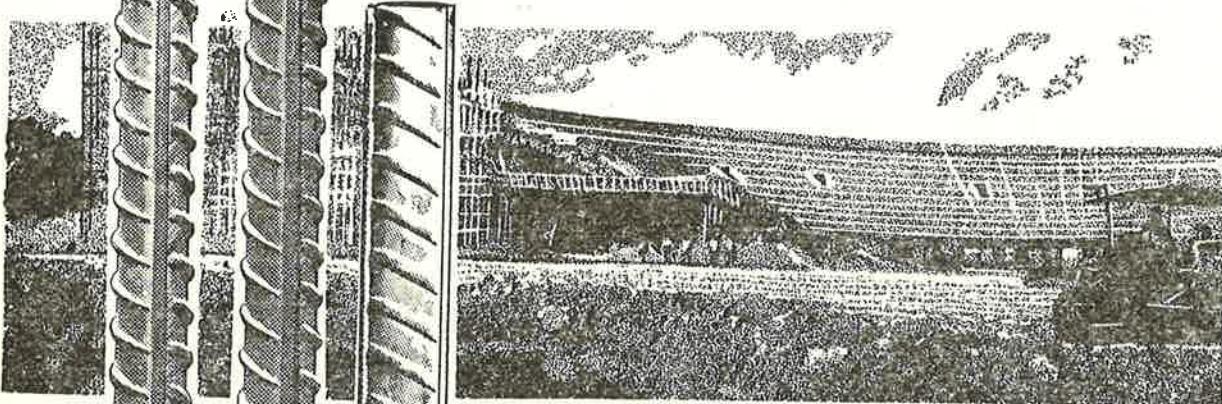
MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULUŞLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARILARI

MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ :

- «Şehir İçi Yollarında Yer Altı Tesisleri İle (Su, Havagazı, Elektrik, P.T.T. v.s.) Yer Üstü Tesislerinin Planlanması» standard tasarısı.

METAŞ
Nervürlü
IIIa Çeliği
Betonarme İnşaatta
%40 TASARRUF
Sağlıyor *

Balkanların en büyük ve modern stadyumu olarak inşa edilmekte olan İzmir Olimpiyat Stadyumunda, tamamen Metaş Nervürlü IIIa çelikleri kullanılmaktadır.

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ'nün garantisine sahiptir

METAŞ İZMİR METALURJİ FABRİKASI T.A.Ş

Kemalpaşa şosesi Işıklar Köyü girişi - İZMİR

**P.K. 458 - İZMİR • Telgraf: METAŞ - İZMİR
Telefon: 39740**

Yiyeceklerimiz ve Standardizasyon

Muzaffer UYGUNER

Yiyeceklerimizin temiz ve karişiksiz olması eski yıllarda ele alınmış bir konudur. TSE tarafından standardizasyon dünyasına tanıtılan Kanunname-i İhtisab-ı Bursa, bunun en önemli kaynağıdır. Yıllarca İhtisab Ağaları eliyle denetlenen yiyecek maddeleri, belediyelerin kuruluşu yıllarında bu örgüte bırakılmıştır. 1930 yılında yayımlanarak yürürlüğe giren **Umumi Hıfzıssıhha Kanunu** ise görevi genellikle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na vermiş ve bu konuda belediyelerin de görev alacağını öngörmüştür (m. 20). Bu yasa, süt için özel bir bölüm (m. 170-172) düzenlenmesinde yarar görmüş ve yasanın sekizinci babası da (m. 181-199) «Yenilecek ve içilecek şeyler ile kullanılacak bazı maddeler» e ayrılmıştır.

Yenilecek ve içilecek maddelerin nitelikleri, denetimi, bunlara katılacak maddelerin neler olduğu böylece ele alınmıştır. Yasa, bu hükümleriyle modern bir yiyecek standardizasyonuna dönükür diyebiliriz. Fakat, bu hükümler, ayrıca tüketimlerde de daha geniş olarak düzenlenmiştir. Bugün yürürlükte bulunan Gıda Maddeleri Tüzüğü bunun güzel bir örneğidir. Tüzük, yenilecek ve içilecek maddelerin nasıl yapılp piyasaya sunulacağı, ne gibi katkı maddelerinin katılacağı geniş ve ayrıntılı olarak göstermektedir.

Bugün, standardların yapımında ve denetiminde temel yasa olarak görülen 1705 sayılı yasa da 1593 sayılı **Umumi Hıfzıssıhha Kanunu** hükümlerinin saklı olduğunu bir cümle ile belirtmiştir. Bu duruma göre, yenilecek ve içilecek maddelerin standardlaştırılmasında ana yasa 1593 sayılı yasadır.

1593 sayılı yasaya göre, yenilecek ve içilecek maddelerden maksat «olduğu gibi veya herhangi bir mameleye tâbi kilindiktan sonra insanlar tarafından ne şekil ve surette olursa olsun yenilip içilmeye mahsus maddelerdir» (m. 182). Buna göre, pişirilmeden ya da pişirilerek yenen maddeler, başka yollarla hazırlanan maddeler hep yasanın kapsamı içine girmektedir. 1705 sayılı yasa yürürlüğe girdikten sonra finlik gibi bazı ihrac mallarının standardlaştırılması ve denetimi görevi başka bir Bakanlığa verilmiştir. Bugün ise standard hazırlama görevi TSE'ye tanınmıştır. TSE, 1705 sayılı yasadaki hükmeye uyarak yiyecek

maddelerinin standardlarına pek fazla eğilmemiştir başlangıçta. Fakat sonraları, Ortak Pazar ve Avrupa ülkelerinin bazı yiyecek maddelerinin standardlarını yapmaları karşısında, ihraç edilen bazı maddelerin standardlarını yapmak gerektiğini duymuş bulunmaktadır.

Şunu hemen belirtelim ki, bugün yiyecek ve içecek maddelerinin dünya çapında standardlaştırılması işini Dünya Sağlık Örgütü yanında FAO ve Codex Alimenterius üzerine almıştır. Görülüyor ki, bir konuyu üç ayrı örgüt kendine mal etmeyece ve çalışmalarını buna uygun olarak yürütmektedir. Bu kadar çok örgüt karşısındaki şاşkınlık Faruk A. Sünter tarafından bir yazda belirtildi. Ülkemizdeki durumun da aynı olduğunu biliyoruz. Fakat, ülkemde, yenilecek ve içilecek maddelerin standardlaştırılmasını bugün etken olarak iki kurum yürütmektedir. Bunlardan biri Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, ikincisi ise TSE'dir. Dünya çapında standard yapmak amacıyla kurulan Codex Alimenterius'a paralel olarak kurulan Türk Gıda Kodeksi Komitesi etken bir rol oynayamamıştır.

1593 sayılı yasaya göre, denetime tabi olan konu, «gıda maddelerinin istihsali, ihmazı ve vezni ve muhafazası ve sevkî için kullanılan bilümum eşya ve zarflar» ile «gıda maddelerine karıştırılmağa mahsus boyalar» dir (m. 183). Görülüyor ki, bu hüküm çok genişir ve 1705 sayılı yasadaki hükümlerle paralellik göstermektedir.

Bütün yenilecek, içilecek şeyler, bunları yiyp içenlerin sağlığını hafif veya ağır surette bozacak şekilde istihsal, imal ve muhafaza ve ticarete sevk etmek veya taşış, taklit veya taşır etmek veya bu nevi gıda maddelerini satılığa çıkarmak satmak üzere elinde bulundurmak ve satmak yasaktır (m. 184). Halkı aldatmak üzere yiyecek ve içecek maddelerini taklit ve taşış etmek veya karışıklığını ve bunun oranını bildirmeden bunları satmak, bu amaçla elinde bulundurmak ve satılığa çıkarmak da yasaklanmıştır (m. 186). Bu gibi maddeleri yanlış ünvan ve vasıflarla veya halkın aldanmasını gerektiren markalarla satışa çıkarmak, satmak, elinde bulundurmak da yasaklar arasında sayılmıştır (m. 187). Sağlığı zararlı boyalarla kokuş-

muş maddeleri gıda maddelerine karıştırmak ve bu gibi maddeler karıştırılmış olanları satmak ve elinde bulundurmak da yasaktır (m. 188).

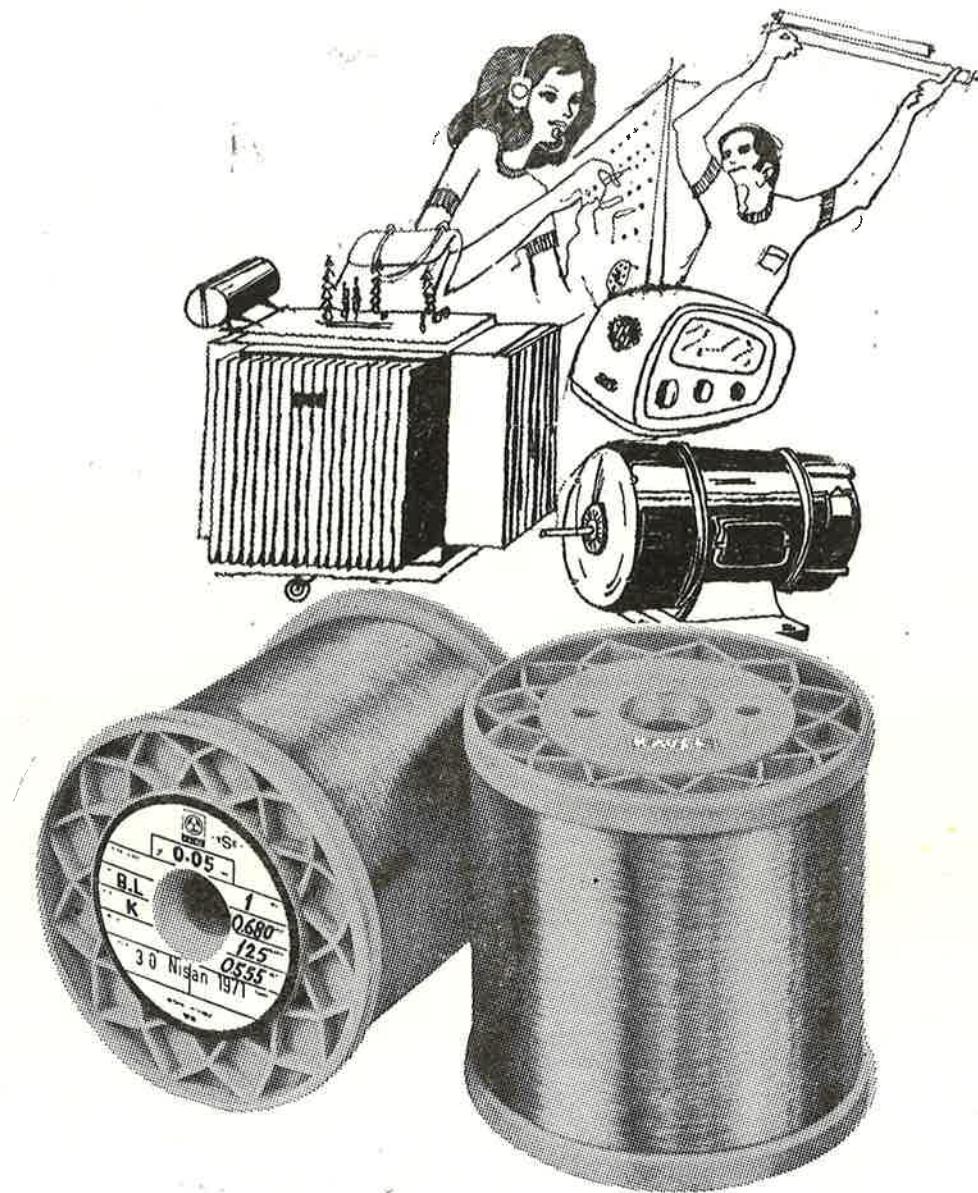
Yasada, taşış ve taklide yaranan maddelerin ithalının yasaklanacağı (m. 189) ve maddelerle kapları üzerinde Türkçe işaretler ve bilgiler konulacağı (m. 190) gibi önemli hükümler de yer almıştır. Denetlemenin nasıl ve kimler tarafından yapılacağı, nümunelerin nasıl alınacağı ve alınan nümuneler üzerinde ne gibi işlem yapılacağı gibi hususlar da 1705 sayılı yasaya paralel olarak hükümlere bağlanmıştır.

Gıda maddelerinin denetiminin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının görevi olduğu, belediye teşkilatı kurulan yerlerde ise bu Bakanlığın hazırlayıp yürürlüğe koyması yönetmeliklerle belediyelerce bu görevin yapılacağı, belediye olmayan yerlerde ise Bakanlık görevlilerinin denetim yapacağı anlaşılmaktadır. (m. 181). Ancak bu denetimin gecegi gibi yapıldığı söylenemez. Seçim kaygusu yüzünden, belediye başkanı ve üyelerinin baskiları yüzünden denetimin yapılamadığı bir gerçekktir. Görevlisinin aylığını dahi ödemekten yoksun olan belediyelerin bu görevi yapacağını ummak da saflik olur. Aylığını alamayan belediye zabıta görevlisinin ise böyle bir denetimi yapmaktan kaçınacağı ve yapmağa kalksa bile teknik ve otorite yönünden bunubeceremeyeceği de doğaldır. Bütün bunlar, insan sağlığı ile çok yakından ilgili bir konunun nasıl başıboş kaldığını göstermektedir. Bu önemli konuyu çözüme götürecek tedbirlerin alınması gereklidir. Eskiden yapılan ihtisap denetimine benzer bir yola mı gidilmeli? Merkezî bir örgüt mü kurulmalı? Yabancı ülkelerde uygulanan yöntemlerden yarımıza uygun bir yöntem mi kabul edilip uygulanmalı? Uyarın bir ülkede gıda maddelerinin böyle başıboş içinde alınıp satılması elbette uygarlıkla başlaşamaz. Gıda maddeleri dışındaki malların denetiminin de bundan farklı olmadığını söylemeye yeni bir şey söylemiş olmayı. Bu genel başıboşluk için neler yapılmalıdır? Bu, elbette hükümetin bir politikasıdır. Plânlerde yer alan bu konunun Hükümet programında yer almadiğimi biliyoruz. Ama, almamış olması tedbirlerin alınmayacağı anlamına gelmez elbette. Bu konuda, Faruk A. Sünter'in yazılarını da anımsatmakta fayda görürüz.

TSE'nin gıda maddeleri standardları ile ilgili çalışmaları son yıllarda artmıştır. Bu çalışmalara başka bir yazıda değinmek istiyoruz.

Türk Standartları Enstitüsü TSE Kalite Belgesine sahip tek emaye bobin teli Kavel

ADMAR

Transformatörlerde, elektrik motörlerinde, balastlarda, telefon santrallerinin rölelerinde, radyo imalâtında ve otomobil şarj dinamolarında büyük bir çoğunluk

tarafından tercihan kullanılmakta olan KAVEL emaye bobin telleri, kalitesi Türk Standartları Enstitüsü Kalite Belgesi ile tescil edilmiş tek markadır.

Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A.Ş. İstinye-İstanbul tel: 63 34 00

Standard — 154

SUMMARY OF CONTENTS

INTENSIVE WORK IN ISO

p. 3

STACO one of the ISO Council Committees met in Berlin in the middle of September.

Dr. Ludwig, the General Manager of the Standards Institute of Germany, and Dr. Nitzche, the Köln Branch Director were the hosts. Detailed information about the said meeting is given in the news section.

Three or four days after STACO, CERTICO again one of the Council Committees, met in Divonne, a town on the Franco-Swiss border.

This committee works on standard copyrights and on the international protection of the insignia used by institutions. Their report has not yet been finalised, although considerable progress has been made.

This matter is of supreme importance to ISO because of its decision to issue International Standards instead of Recommendations. Since there are 53 countries that are members of ISO and utilise its standards, the work of CERTICO is going to be very difficult in finding a resolution.

Some of the most important decisions, adopted at the 3-day meeting of the ISO Council in Geneva, comprise the following : The printing in 1972 of a handbook in English and in French on instruction about the various phases of standardisation; the underlining of the publication of international standards; and the preparation of a celebration ceremony, «with a program that will ensure better recognition by all the world of work on standards», for the 25th anniversary of ISO in 1972.

Again in September the representatives of the ministries concerned have met in Ankara under the chairmanship of our Ministry of Foreign Affairs to draw up the views of the Turkish delegation that will attend the meeting of «the government officers responsible for standardisation matters» to be held in November in Geneva.

In view of the worldwide rapidly developing technological race, the worldwide interest in standards is spreading, with the consequence that meetings are being held everywhere everyday on same phase of standards. Although the TSE cannot possibly attend all of them, efforts are naturally made to prevent the adoption of any decision that might effect the interests of our country adversely.

FRANCE LOSES A VALUABLE SON EUROPE A TRUE BUILDER AND TURKEY A GREAT FRIEND LOUIS ARMAND (1905-1971)

p. 5

We have learned with sorrow that Mr. Louis Armand, Chairman of AFNOR, died on August 30.

Louis Armand, who was a valuable Frenchman of rare vintage as well as one of the true builders of Europe, was also a great friend of TSE.

This extraordinary person, whose biography we give below, was at the same time in the front rank

of the pioneers and thinkers in the field of national and international standardisation.

Louis Armand was born on 17 January 1905 in Cruseilles in the Upper Savoy region of France. He finished the Polytechnical School in 1924 as second, and later graduated from the Mining School as first.

During the years between 1929 and 1934, he published important novelties concerned with his profession while serving as a mining engineer at Clermont-Ferrand.

He entered service with the Railway Administration in 1934, and while there registered his first achievement in the struggle he undertook against the depreciation of steam boilers, which efforts he continued during the German occupation also.

He joined the resistance organisation against the German occupation, and was imprisoned in France. After the liberation he became Assistant General Manager in the «National Railways» Administration, incorporating the unification of all the railways of France, of which Administration he later became General Manager, and succeeded in a short time in rendering the network, most of which had been destroyed, into workable condition. After completing in 1955 the electrification of the railways, as Chairman of the same organisation, he tackled the problem of speed, and established a new world record with two separate locomotives at speeds of 330 kilometers an hour. Prior to his death, he was engaged in further work in this field.

After the German occupation he was a teacher at the National Administration School and at the School for Bridges and Roads, while at the same time acting as chairman of the Polytechnical School.

During the years 1953-58 he studied the mineral wealth of the Sahara, as President of the African Industrial Bureau.

During 1951-59 he was General Secretary of the International Railway organisation, took part in the work of the Common Market and of CECA, and was the first President of EURATOM during 1958-59. He was also Acting President of the French section of the European Cultural Establishment of which Prince Bernhard was President. After being President of various professional and scientific organisations in France, he was elected to membership of the Political and Ethical Sciences Academy, in 1960, and of the French Academy in 1963.

He was awarded the medal of the «Grand Officier de la Legion d'Honneur» as well as medals and ranks from other various national and international organisations.

He became President of AFNOR after 1963, succeeding Albert Caquot, under whom he had taken pride in studying, and acquired worldwide fame in the field of standards. He opened up new horizons in governmental decisions and intergovernmental relations by means of his enlightening views on the most complicated subjects concerned with standardisation, and he became a pioneer who influenced the advanced steps that were taken in the field of national, inter-European, and world standards.

KILIÇOGLU

Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi
E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğası Fabrikaları

HER NEVİ KİREMİT, TUĞLA
VE ATEŞ TUĞLALARI

EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLE DAIMA
MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR.

Adres : Posta Kutusu 7
Bursa Caddesi No : 21
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99

Not : Yapı Endüstri Merkezî'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standlarımız ve OR-AN Yapı
Endüstri Merkezî'nın Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.

Standard — 155

EKMEKÇİOĞLU

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ ŞUBELERİ:

İSTANBUL Meclisi Mebusan Cad Arhan Salıpazarı - İstanbul
☎ : 49 58 02 - 44 81 29

KADIKÖY Mühürdar Fuat Bey Sokak Talas İş Hanı kat 1
Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK
Meclisi Mebusan Cad. Arhan
Salıpazarı - İstanbul
☎ : 45 50 00

Standard — 156

Louis Armand was a man of intellect who became prominent as much a Frenchman as a European. Among the great many of his writings, his book called «Pari Européenne» published last year, merits special mention and was translated almost into all languages.

Louis Armand was a great friend of the Turks. In spite of his extremely busy time, he came to Ankara for one day to speak at the opening ceremony of ISO at the National Assembly building, returned the same day to Paris by air, and thus demonstrated his closeness to us by this action.

In closing, we wish to pay our respects to the deceased, and present below a part of the speech he made at the National Assembly building in connection with ISO meeting :

«This country has realised the two most important conditions ensuring the development of standardisation. The first of these is the acceptance of metamorphosis, or more correctly of development, because this country heads the list of countries that accept change. If an example is required to prove this idea of mine, I will point to the change of the Turkish alphabet. Is this not a kind of standardisation in a way? Because this country had previously been using Arabic letters. The real reason for accepting the Latin letters was that it was statistically clear that these letters were used extensively in a lot of the countries in the world. Consequently, the traditions that had to be abandoned were obliterated, while those that had to be preserved were kept. The alphabet question, which I have just brought up and which stands before our eyes all the time, is an excellent symbol of standardisation.

Another tradition of this country is that it is one that is continuously changing. As a matter of fact, you know that at one time this country was forced to fight in order to defend itself and to liberate the Anatolian lands. As a result of this, the policy of the crossroads was born. In the same manner, the policies of the countries at the crossroads of civilization and of ideas was also born.

Up to our time, the crossroad countries have derived more disadvantages than advantages. However, the days are not far off when we will be living in a distinct satellite system produced by the union of mankind. The most important part in ensuring the realisation of this satellite and the understanding among humans will be played by the crossroad countries I have just mentioned.

I wish to point out with sincerity that no other country is as crossroad a country as this one, because this place is a point of crossing, of meeting.

I wish the crossroad countries, like this one, to know how great our debt to them is. In the same manner, I wish everyone to know that humanity can attain the complementary knowledge that will lead it to evolution only by means of unison.

I am saying this, as I pointed out a little while ago, not only because our President represents an eminent figure in the field of standardisation, but also because he belongs to one of the crossroad countries like Turkey which has adapted itself to such change. Turkey has great aptitude in this respect and we all hope that Turkey will continue and develop along these lines.»

ISO COUNCIL MEETS IN GENEVA DURING 20-22 SEPTEMBER

p. 7-9

The meeting was opened at 9.30 on Monday morning, 20 September 1971 by the Chairman Dr. LaQue.

The meeting was attended by the Council members, comprising Germany, U.S.A., Australia, Brasil, France, India, England, Sweden, Italy, Japan, Romania, Russia, and Turkey. Pakistan did not attend.

Turkey was represented by Mr. Veliid İsfendiyar, General Secretary of TSE and Mr. Muzaffer Uvguner, one of the Vice-Chairman of the Legislation Preparatory Group.

The minutes of last year were accepted, the agenda approved, after which the General Secretary presented his report. After the reading of the report, the views submitted by the Executive Committee to the Council were studied and accepted.

Subsequently, the PLACO proposal were voted on and accepted. It was further decided that the Chairmen of the Council Committees be elected for a period of three years, but that their term should be extended only for another three years.

Thereafter the decisions adopted by STACO in Berlin were accepted, except that decision No. 1 defining the quality of the Council, was referred to CERTICO for discussion.

The meeting went on to discuss the rendition of ISO recommendations into ISO International Standards, and decisions were taken as to which of these should be made international standards, and which should be treated as ISO Technical Reports.

The technical report, providing for changes in the ISO work in the agricultural field, were sent back to the committee for revision until the next council meeting.

The reports of ISCA on consumer problems of DEVCO-DEVPRO on problems of developing countries, and of NECO on the problems of technical and scientific news exchange were approved.

The report of CERTICO in problems of certification was also accepted.

The proposal to set up a coordination body with the sister IEC organization, consisting of the Chairmen and General Secretaries of the two bodies as well as of one member from each body, was approved.

The reports on relations with other international organisations were submitted individually.

The report on the work undertaken all over the world in connection with the World Standard Day, celebrated on 14 October last year, indicated the great success attained in this respect.

The last day was taken up with the approval of the final accounts of last year and of the 1972 budget.

Since the term of service of the Treasurer, Mr. Hentsch, was terminated and would not be extended under the ISO by laws, Mr. Borel, recommended by him, was elected to replace him.

The ISO Council terminated its work on 22 September, and is to meet again next year between 18 and 20 September.

STACO MEETS IN BERLIN

p. 11

Mr. Weston, the English Standardizer for 42 years, was applauded during his last meeting before retirement.

STACO of the ISO met in the special hall of the DNA building in Berlin on the 13th, 14th, and 15th of September, as the guest of DNA.

This meeting, chaired by Mr. Sanders, was attended by representatives of Germany, Austria,

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz önderi

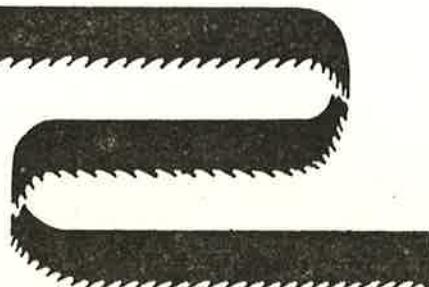
MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM SANDVIK
(İsveç)

- şerit
testereler

- makina
testere ağızları

MARTİN
MILLER

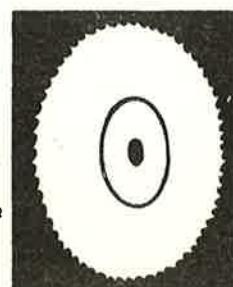
Çift ve Tek Kartal
(Avusturya)

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testereleri ve
pala testereler
- katrak, kütük ve
daire testereler
- kepenk yayları

MERKÜR
(Avusturya)

- şerit
testereler

ayrica

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

M T E

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeliği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeliği
- HSS-Yüksek vasıflı
hız çeligidinden demir
el testereleri

- EL TESTERESİ

M T E

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslim edilemeyecektir.

DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taizdir.

Acentesi:

Metal Ticaret T. A. Ş.

Tünel Caddesi, TransTürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg.: METURAŞ-İst.

Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82

Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİİ Kell. Şti. Fovzipaşa Bulvarı 65/1, Tel.: 38 563

Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessilliği: Gazi Caddesi 53, Samsun, Tel.: 20 52

Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessilliği: Atatürk Bulvarı, Burdurelioğlu Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

France, Holland, Iran, Israel, Sweden, Lebanon, Hungary, Norway, Poland, and Turkey.

The minutes of the previous meeting, held last year in Geneva in January, were approved as read.

Subsequently, the following proceedings were enacted :

- a) Definition of such terms as «quality», «tolerance», «calibration», «class», and «degree» were drawn up for submission to the ISO Council.
- b) The revision of the action direction standard was accepted, and it was decided to distribute it to members for comment.
- c) The «Standard Handbook» is to be published by ISO, but under the name of Mr. Sanders, who prepared it, not under that of ISO.
- d) The report on the application of mathematics in standardization, drawn up under the direction of Poland, was found useful, and it was decided to support the second series of lectures to be delivered this year.

In spite of uninterrupted work during three days, the agenda could not be completed, and it was decided that the meeting would be held next year in Italy.

Mr. Weston, a valuable member of the British Standards Institution, who had won the esteem of everyone by his successful work in his own country as well as in international meetings, informed the last STACO meeting in Berlin that he was being retired, and that this was the last meeting he would attend.

At the dinner given by the DNA to the STACO members, Mr. Ludwig gave a talk praising the work of Mr. Weston, and presented him with a porcelain coffee set.

IMPORTANT DECISIONS TAKEN AT SECOND MEETING OF CERTICO HELD AT DIVONNE-LES-BAINS

p. 13

The meeting began on 17 September at 9.30, presided over by Mr. Binney, with representatives from France, U.S.A., USSR, Canada, Germany, Turkey and Holland. The representatives of Sweden and of South Africa did not attend.

The minutes of the last meeting were approved with certain corrections.

After long discussions, it was decided that terms and definitions be clearly defined, that ISO members determine their present positions, and statutes regarding certification, quality control, and quality guarantees, that the general policy be reviewed according to the latest developments, and that the matter be taken up again at the next meeting.

The next item on the agenda was Regional Certification Work. Again after long discussion, it was decided that in general ISO should indicate the direction to be taken.

With regard to the programs of future work, a text of 10 articles was accepted, comprising the measures to be taken by all member countries.

The report on the registration of ISO marks was read, and Mr. Uyguner expressed the belief that Art. 6 of the Paris Union Agreement would have to be changed so that ISO marks could be protected like the emblems of inter-governmental organisations.

Furthermore, the certification of information tags and the marks for conformity to standards were discussed and it was decided to include these in the study to be conducted.

It was finally decided that the place and the date of the next meeting should be decided by the Chairman and communicated to the members.

ISO PLACO PRESIDENCY CHANGING HANDS p. 13

Dipl. Ing. N. Ludwig, the chairman of the Placo Committee in charge of ISO plans and programs, informed the last ISO Council that after four years of duty he was retiring from the chairmanship to work as a member of the same committee, and proposed that he be replaced by M. Clerc, one of the Assistant General Managers of the French Institution. Both his resignation and his proposal were unanimously adopted.

STANDARDS ON BOLTS

p. 14-15

The TSE had previously issued two separate standards, one being TS 61 «Screw Forms» and the other TS 80 «Screws, Couplings, Rail Screws, and Nuts». The said two standards have now been reviewed, and the bolt standards separated into 3 main groups :

1. Screw thread forms and screws TS 61
2. General bases for screw threaded pieces like bolts, nuts, etc. TS 80
3. Round headed, cylindrical headed, circular headed and metric threaded bolt TS 1020
 - Hexagonal headed, metric threaded bolts TS 1021
 - Rectangular, hammer headed and metric threaded bolts TS 1022
 - Countersunk, metric threaded bolts TS 1023
 - Metric threaded stud bolts TS 1024.
 - Metric threaded studs TS 1025.
 - Metric threaded nuts TS 1026.

In the first group the word «bolt» is taken to mean the part of a bolt that is threaded. Metric, trapezoidal, saw-toothed, round-toothed and whiteworth pipe threads and screws have been included among the screw thread forms and screws.

In the second group of standards, the general bases, classifications, characteristics, tests and other common specifications have been set up.

The third group comprises special standards that give the special characteristics for each individual threaded unit, together with tests and market presentations.

As will be seen, a system has thus been set up whereby new standards can be included in the third group without making any changes in the other two groups.

SODIUM VAPOUR DISCHARGE LAMPS

p. 16-17

I will attempt to describe to you in this article the standard on «Sodium Vapour Discharge Lamps», which has been accepted on 27 January 1971 by the Technical Committee of the Institution as Turkish Standard No. 897.

This standard was drawn up by taking advantage of standards and documents BS 3767, BS 1875, BS 3768, CEI 192, CEI 61, and TSE 183.

The draft for the standard was submitted for comments and suggestions to the universities, the ministries concerned, to public and private organisations as well as to the Chambers of Commerce and Industry, and was passed by the Technical Committee after a great many alterations and corrections.

The great luminosity of the Sodium Vapour Discharge Lamps have caused them to be used extensively on traffic road crossings.

TÜRKKABLO'yu tanıyor musunuz?

**Celik özlü ve
Tam Alüminyum
İletkenler İmalinde 1969'dan
beri Kalite Belgesini
haiz olan**

TÜRKKABLO A.O. nin en güvenilir tanıtıcıları 1965 yılından beri, çeşitli sanayi alanlarını beslemekte olan mamulleridir:

- Tam alüminyum iletkenler
- Celik özlü alüminyum iletkenler
- Telefon kabloları
- Alüminyum irtibat baraları
- Alüminyum profiller ile
- Ek ve bağlantı malzemesi

TÜRKKABLO A.O.

Merkez: Gümüşsuyu cad: 69/1,
Taksim - İSTANBUL
Telgraf: TÜRKKABLO - İSTANBUL
Telefon: 45 52 38 - 45 52 39
Teleks: 266 - İSTANBUL
Fabrika: Posta Kutusu 53, İZMİT
Telefon: 14 76

After specifying the various technical characteristics of the lamp, the standard goes on to determine the examinations and tests that the lamp must pass.

These tests include visual examination for physical defects, as well as laboratory tests for voltage and current, provisions for taking of samples, and also determines the tests for the start of the work, for the electrical and lighting characteristics, and for the life duration of the lamp.

All of the results of the laboratory tests are evaluated by means of curves and tables given in the standard, setting the limits of acceptability, while the test for life duration specifies that the value for the light flow at the end of 400 hours is not to be less than 75 % of the initial value.

The subsequent two sections of the standard, as in every Turkish Standard, specify the marketing form, and end up with various provisions regarding the implementation of Turkish standards insofar as this particular standard is concerned.

OUR FOOD SUPPLIES AND STANDARDIZATION

p. 19

The question of the cleanliness and purity of our food supplies was taken up a long time ago by the Ottoman Empire, and officials of the said Empire were assigned to check these supplies until such time as this duty was delegated to the newly formed municipalities. The Statute for General Hygiene, enacted in 1930, turned this responsibility over to the Ministry of Health and Social Assistance, but provided that the municipalities also had certain duties.

The scope of the said statute was further enlarged by regulations. The present Regulations for Food Supplies are a good example of this, and the basic statute to be considered in the standardisation of food and drink is Statute 1593.

Later, Statute 1705 entrusted the standardisation of export goods like filberts to another Ministry. Today, however, the duty of drawing up standards is entrusted to the TSE.

Although at the start the TSE did not occupy itself too much with the standards on food supplies, it now feels the need to draw up such standards for

certain export goods because the Common Market and European Countries have drawn up standards for some food supplies.

It must be pointed out here that today the worldwide standardisation of food and drink is being undertaken by the World Health Organisation as well as by FAO and the Codex Alimenterius. In our country, the standardisation of food and drink materials is effectively administered by two organisations, one being the Ministry of Health and Social Assistance and the other TSE. The Turkish Food Codex Committee, set up to parallel the Codex Alimenterius has not been able to play an effective part.

Statute 1705 specifies that it is the duty of the Ministry of Health and Social Assistance to control food supplies, that in places where a municipality organisation exists this duty is to be carried out by the said municipality according to regulations to be drawn up by the said Ministry, and that in places where there is no municipal organisation the officers of the said Ministry are charged with this duty.

However, it cannot be said that this control is being carried out effectively. Election fears cause the mayor and municipal officers to hesitate in enforcement, and officers whose salaries the municipality can hardly pay cannot be expected to carry out their duties effectively.

All this indicates that a question so vital to human health remains uncontrolled, and that measures must be taken to resolve this problem.

Should we resume the control systems of the Empire? Should a control organization be set up? Should we accept and implement a method similar to those in foreign countries?

It is nothing new to state that goods other than food supplies are in no better state. What should be done to overcome this general lack of control?

This is undoubtedly a matter of government policy. We know that this question, which is taken up in plans, is not mentioned in Government programs. But this naturally does not mean that measures will not be taken.

The amount of work being done by TSE on food supply standards has increased during the last years. We wish to dwell on this work in another article.

Pis su tesisatında

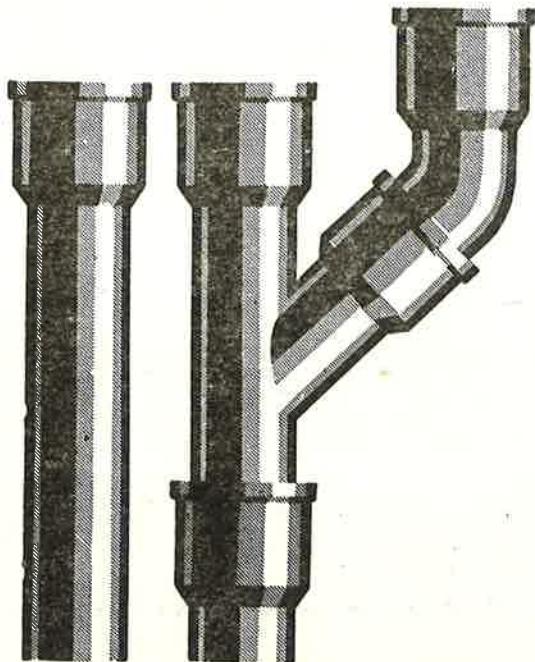
ölümsüz malzeme

Bayındırılık Bk. Sihh. Tesis. Keşif ve
şartnamesinde 71 a kod numaralı

Türkiye Makine Mühendisleri
Odasının "Kalite Belgesi" ni haiz

Önemli nitelikleri:

- * KATİYYEN YANMAZ
- * TERLEMEZ
- * KOKU YAPMAZ
- * SAĞLAM
- * UCUZ

BİK ASBEST
SANAYİ ve Tic. Ltd. Şti.

Merkez: Unkapanı C. 33-Küçükpazar - İstanbul

Telefon: 26 81 30-31-32 Telgraf: BİKASBESTOS

Ankara Şubesi: Rüzgârlı S. Hırdavatçılar Çarş. No. 4

Telefon: 106908 -1177 29